

DARBININKAS

XLVI NO. 81.

SECOND CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

PENKTADIENIS - FRIDAY, GRUODIS - DECEMBER, 1961

910 WILLOUGHBY AVE.,
BROOKLYN 21, N. Y.

10 CENTŲ

Sugyvenimas bus, kai netrukdysit kitiem laisvo pasirinkimo

Amerikos politinio dėmesio centre šiom dienom yra prezidento Kennedy pasikalbėjimas su Ižvestijų redaktorium Alekse Adžubei, Chruščiovo žentu. Pasikalbėjimas buvo Ižvestijoje paskelbtas ištais, kaip jį prezidentas buvo aprobavęs.

PASIKALBĖJIMAS BUVO KITOS NEI SU AMERIKOS KORESPONDENTAI

Amerikos korespondentai visa dėmesį nukreipia į prezidento pasisakymus. Adžubei kiekviena proga išveda dar savo, t. y. komunistinę nuomonę, tuo būdu polemizuodamas su prezidentu. Kiek prezidentas ramiai ir santūriai dėsto Amerikos nusistatymus, tiek Adžubei kiekviena proga demonstruoja agresinį nusistatymą prieš Amerikos ar Vakarų politiką.

KAS NAUJA PREZIDENTO KALBOJE AMERIKIEČIUI

Daugumas dalykų yra žinomi. Pakartotas Amerikos tvirtas siekimas susitarti su Sovietais. Pagrindinis derybų klausimas Berlynas. Nauja tai, kad prezidentas minėjo, jog susisiekimas tarp vakarų Berlyno ir vakarų Vokietijos galėtų būti tarptautinėje kontrolėje. Tai galimas JT išleidimas į Berlyną. — Prezidentas atmetė rytų Vokietijos pripažinimą, nes Amerika siekia Vokietijos sujungimo; atmetė kariuomenės atitraukimą iš Vokietijos; atmetė tvirtinimą, kad vakarų Vokietija gresia Sovietų Sąjungos saugumui.

KAS NAUJA IR NETIKIMA RUSUI

Prezidentas ir Amerikos spauda rodė pasitenkinimo, kad Sovietai perdavė Amerikos prezidento pareiškimus savo gyventojams. Amerikos spauda kelias atvejais buvo skelbusi pasikalbėjimus su Chruščiovu. Aštriausis prezidento pareiškimas, kuris gali būti Sovietų Sąjungos skaitytojų sutiktas kaip kritika ir kaltinimas Sovietų Sąjungai, yra šis:

"Mums rodo, kad sunkumai (sugyventi) kyla iš Sovietų pastangų sukommunistinti visą pasaulį. Jei Sovietų Sąjunga siektų tik apsaugoti savo tautinius interesus ir leistų kitiems kraštams gyventi, kaip jie nori — gyventi taikoje, tada, aš tikiu, problemos, kurios dabar sukelia tiek įtampos, dingtų ..."

"Mums rodo, kad Jaltos ir Potsdamo susitarimai numatė rytų Europos tautom laisvą pasirinkimą. Jos, mūsų manymu, tokio pasirinkimo dabar neturi. Jūs galite sakyti, kad jos gal nori gyventi komunizme, bet jom nėra duota galimybė pasikeisti."

"Mes tikime, kad jeigu Sovietų Sąjunga — nesistengdama primesti komunistinės sistemos — leistų pasaulio žmonėms gyventi, kaip jie nori, santykių tarp Sovietų Sąjungos ir Jungtinių Valstybių būtų labai patenkintami."

Sovietuose valdžia laikėsi santūriai. Tassas paskelbė pareiškimą santrauką. Valstybės departamentas vadino ją tendencinga. Kiti Sovietų laikraščiai ir radijas laikėsi Tasso.

Sovietų piliečiai buvo nustebinėti; labiausiai jiems rodė naujas ir nepatikimas prezidento pareiškimas, kad Vokietija negrasina karu ir kad ji teturi 9 divizijas.

Prezidento pareiškimas laiko mas pagrindu derybom dėl Berlyno, nors jame mato kai kas status quo pripažinimo pavojų

Vakaruose jo pareiškimai priminti su pasitenkinimu ir džiaugsmu. Esą išryškėjęs politinis prezidento nusistatymas, kuris formuluotinas tokiais žodžiais: kas tavo, tai tavo; kas mano, tai mano.

D. Lawrence (NYHT) kritika prezidento kalboje tuos pareiškimus, iš kurių išseina, kad

SPAUDOS HEROJUS: Taip siktas Rusijoje A. Adžubei po pasikalbėjimo su Kennedy.

Amerika pripažįsta status quo. "Kam Jungtinės Valstybės turėtų pripažinti status quo ir viešai skelbti savo nusistatymą priimti Sovietų dominavimą tautom, kurios turėtų būti laisvos? Toks elgesys reiškia silpninimą moralinės paramos laisvo pasirinkimo principui..."

KO NORĖJO CHRUSČIOVAS, LEISDAMAS TOKĮ PASIKALBĖJIMĄ

Bendras spėjimas — norėjo paruošti reikiama atmosferą pasikalbėjimui dėl Berlyno ir k. klausimų. Tad pasikalbėjimas ir vertinamas kaip įžanga į derybas.

PREZIDENTO POLITIKA

Prezidentas Kennedy spaudos konferencijoje lapkričio 29 informavo:

— Amerika jau atitraukia laivus nuo Dominikonų pakrančių, nes vyriausybė pati susitvarko su riaušiu kėlėjais. — Berlyno ir pietų Azijos klausimų išsprendimas yra pirmesnis dalykas negu prezidento kelionė į Maskvą, nors kvietimo jai dar ir nėra. — Dėl Suomijos nepadaryta pareiškimo, nes prezidentas nėra tikras, ar pareiškimas atskiros krašto reikalu bus tam kraštui naudingas. — Ar sarginiai, pašaukti ryšium su įtampa dėl Berlyno, bus laikomi neilgiau kaip 12 mėnesių. — Prezidentas numato keliauti į lotynų Amerikos valstybes (gruodyje greičiausia į Kolumbiją, Venezuelą).

PREZIDENTAS IR DEPARTAMENTAS

Prezidento pakeitimus valstybės departamente spauda apskritai giria. Departamentas būsiąs labiau prezidento valios vykdytojas. W. White (Journal American) dar paaiškina, kad esą Rostov, politikos planuotojas, esąs kietos linijos komunisto klausimais. Prezidento ryšiai su partijos kairiuoju sparnu esą labai silpni, kiek tai liečia užsienių politiką. Bowles laikraščio vadinamas "liberalų ekstremistų herojum".

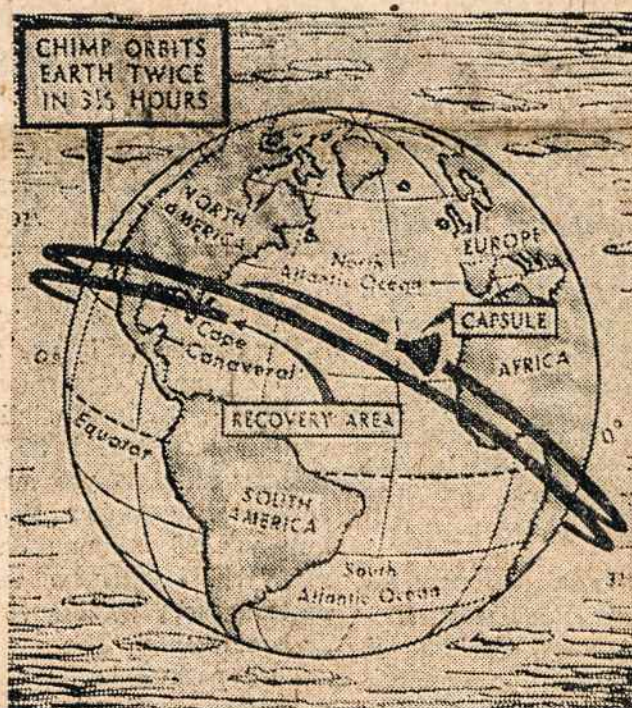

PASAULIO DĖMESIO CENTRE: Prezidentas Kennedy.

ekstremistų herojum".

Amerikos kai kurie vertintojai mano, kad prezidentas sugriežtino savo nusistatymą derybų klausimu. Newsweek vertinimą baigia: pasitikėjimas pa-keičia desperaciją.

PIRMASIS AMERIKOS KELEIVIS RAKETA APLINK ŽEMĘ

SIMPANZE ENOS tokiu keliu keliavo apie žemę, perskridama ir savo "tėvyne" Afrika.

Ta garė teko šimpanzei Enos, penkerių su puse metų, "imigrantei" iš pietų Afrikos. Lapkričio 29 iš Cape Canaveral buvo paleista Atlas raketa su šimpanze Enos. Šimpanzė raketos smaigaliu apkelavo žemę du kartu ir laimingai parašutu nusileido į Atlantą 250 mylių į pietus nuo Bermudų, kur ir buvo numatyta.

Tenkinos dviem ratais apie žemę, nors buvo numatyti trys. Buvo pastebėti kliviniai kapsulės aparatuose, kurie valdė kryptį, o taip pat reguliavo viduje temperatūrą.

Enos skrido 99—146 mylių aukštyje, 17,500 mylių greitumu; padarė viso 50,000 mylių. Vienas ratas apie žemę truko 88.5 minutes. Leidžiantis per atmosferą, aparato viršus įkaito iki 2,000 laipsnių. Didžiausio greičio metu Enos pulsas pakilo iki 150, normalus 90. Tačiau visą kelionę pakėlė gerai.

Ar dabar jau eilė žmogui, ar dar kelias beždžionikė, neaišku. Vargiai bus paleistas dar šias metais žmogus, nors technikai tvirtina, kad viskas esą paruošta. Paskelbta, kad pirmasis kelias pulkininkas John H. Glenn.

— Wagnerio rinkimų propaganda demokratams atsiėjo daugiau kaip vienas milijonas. Tai brangiausias miesto rinkimai. Prezidento rinkimai demokratams atsiėjo 9 milijonus.

— Prancūzijoje lapkričio 28 sustojo visas gyvenimas dėl streiko — geležinkelių, elektros, gazo tarnautojų. Reikalauja algas pakelti 10-12 proc.

— Pietų Koreja pranešė lapkričio 28, kad ji boikotuos J. Tautose Korejos svarstymą, jei dalyvaus komunistinės Korejos atstovai, o juos pakvietė A. Stevensono siūlymu. Tik dar neaišku, ar jie atvyks.

— Eichmano bylos sprendimas bus pradėtas skaityti gruodžio 11, baigtas greičiausia gruodžio 15.

Dominikonuose vis dar neramu

Dominikonų respublikoje po siautėjimo gaujų, kurios plėšė ir naikino buvusius Trujillo namus ir turtus, lapkričio 28 paskelbtas generalinis streikas su reikalavimu, kad pasitrauktų prezidentas Balaguer ir perleistų valdžią septynių asmenų "juntai". Prezidentas pavedė tvarką padaryti kariuomenei.

KOMUNISTAI PRAŠO DUONOS

Amerikos kviečių nori ne tik Jugoslavija. Ir kom. Kinija teiravosi, ar negautų kviečių. Manoma, kad bus teigiamas atsakymas, jei bus gyventojam pasakyta, jog tai iš Amerikos. Albanija taip pat prašo.

AUSTRIJA BAIMINASI

Austrijoje baiminamasi, kad Chruščiovas netrukus kvies Austrijos užsienio reikalų ministrą į Maskvą. Pratomai reikalavimai, kad Austrija nesidėtų į Europos ūkinę bendruomenę ir kad ūkinis mainus vykdytų su rytų Vokietija tiek pat, kaip ir su vakarų Vokietija.

SUOMIJA IR JUNGTINĖS TAUTOS

Manome, kad Amerika turėtų J. Tautose pasiūlyti rezoliuciją, kurią būtų pasmerkti Sovietai dėl agresijos prieš Suomijos neutralumą, — rašė Journal American vedamajame.

— Suomija pasirašė sutartį su Rusija padidinti savo gamybos pristatymą Sovietam 25 proc.

— Laose yra amerikiečių karinių patarėjų apie 300. Jų viršininkas gen. Boyle įsakė tiems pareigūnams susilaikyti nuo kritikos Amerikos politikai Laose. Esą atvirai kalbama: reikia karinėm priemonėm veikti, o ne kalbom.

NIKITOS KITAS ATSTOVAS: Stašinskij, nužudęs Vokietijoje Bandera, Selepinio pavedimu.

ŽAIDIMO LENTOJE ĖMĖ STUMDYTI ŠNIPŲ FIGŪRAS

Sovietai pirmieji pradėjo vaikščioti šnipų figūrom: paskelbė teismą Amerikos šnipam danam, paskui vokiečiam. Vakarų partneris atsakė, pastumdamas taip pat žaidimo lentoje šnipus.

Sovietų agentas ir amerikietė

Valstybės departamentas lapkričio 28 paskelbė, kad vakarų Vokietijoje sovietų agentas per meilę ir vedybų pažadus verbavo amerikietę šnipinėjimo tarnybai.

Ta amerikietė, pranešime vadinama Eleanor, susipažino su Paul Amerikos atstovybės klube. Jis pasisakė esąs natūralizuotas Amerikos pilietis. Pažintis virto meile ir žadamom vedybom. Bet šių metų pradžioje Paul turėjo išvykti į vakarų Berlyną, ir vieną dieną Eleanor gavo iš jo žinią, kad auto katastrofoje esąs sužeistas ir gulys ligoninėje rytų Berlyne. Eleanor jį aplankė ir grįžo be jokių kliūčių. Po savaitės vėl aplankė. Paul įdavė jai filmų ritulį. Tik išėjusią iš ligoninės rytų vokiečių saugumo poli-

formavo, kad iš rytų Vokietijos šnipų tinklas mėginama suorganizuoti pačioje Amerikoje. Eilė agentų jau suimta.

Maennel informavo, kad šnipais ypatingai apstatyta Amerikos atstovybė ir konsulatai. Viena agentė, vardu Sybille Wambach, dirbo Miunchene Amerikos aviacijos majoro namuose. Iš jos buvo gautas pirmiausia pranešimas apie Amerikos aviacijos pasirošimą nuileisti parašutininkus Libane 1958. Wambach šių metų birželio mėn. suspėjo dingti į rytų Berlyną.

— Vokietijos vidaus reikalų ministras paskelbė lapkričio 28, kad atbėgo iš Sovietų zonos šnipinėjimo centrinės įstaigos amerikinio skyriaus vedėjas Guether Maennel, 30 metų. Jis į ją sulaukė, iškratė, apkaltino, kad ji esanti šnipė, nes filme buvo kariniai pastatai. Nugabeno į sovietų žvalgybos būstinę. Ten jai pristatė ir Paul, kuris prisipažino filmą jai įdavęs. Po kelių valandų apklausinėjimo leido Paul ir Eleanorai likti dvišes keliom minutėm. Jis pasisakė dabar esąs Vakarų šnipinėjimo tarnyboje ir atsidūręs labai dideliame pavojuje. Kai sovietinis saugumas vėl liko su Eleanor, jai buvo pareikšta, kad Paul gali būti paleistas; jei ji sutiks pavogti iš Amerikos atstovybės šifruotas politinio turinio telegramas. Eleanor sutiko, pasirašė. Tada ją palydėjo iki vakarų Berlyno. Parvykusi ji viską išpaakojo savo vyresnybei.

Departamento pranešime kal-

DEPARTAMENTO PAAIŠKINIMAS

Ar Baltijos valstybės tradiciniai Sovietų Sąjungos kraštai?

Ryšium su kongresmano Derwinskio pareiškimu ir kitom progom šiemet lietuvių laiškei pagausėjo valstybės departamente. Departamentas pagal savo tradiciją visiem atsako, ir eilė atsakymų yra pasiekę redakciją. Iš jų sustojame prie vieno būdingo atsakymo — dr. A. Taruliui, juo labiau, kad ir pats departamentas reiskė noro, kad jo pareiškimas pasiekėtų lietuvišką visuomenę.

"Aš turiu atsakyti į jūsų laišką, rašytą 1961 lapkričio 1 (valstybės) Sekretoriui, kuriame jūs pasisakote dėl valstybės departamentui priskiriamo nusistatymo, kad Lietuva, Latvija ir Estija yra tradicinės Sovietų Sąjungos dalys. Šis nusistatymas buvęs tariamai departamentu praneštas Atstovų Rūmų tvarkos komitetui.

Koks departamento nusistatymas iš tikrųjų:

"Jūs esate visai tikslus, kad tas nurodymas nereiškia valstybės departamento nusistatymo. Valstybės departamentas niekada nėra davęs pareiškimo, kad bet kuri iš Baltijos valstybių yra tradicinė Sovietų Sąjungos dalis. Jungtinių Valstybių vyriausybė nepripažįsta sovietinės aneksijos Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Mes laikome, kad tiem kraštam jėga buvo atimtos jų tautinės nepriklausomybės. Jų buvusių nepri-

klausomų vyriausybų diplomatiniai atstovai užsienioose yra pripažįstami mūsų vyriausybės ir eilės kitų".

Ką departamentas buvo rašęs Atstovų Rūmams; Toliau laiške duodama ištrauka iš departamento laiško, kurį rašė Atstovų Rūmų tvarkos komitetui:

"Jungtinių Valstybių vyriausybės nusistatymas pasilieka aiškų ir tvirtus — Sovietų dominavimo kitiem kraštam sovietinio bloko ribose nepripažinti status quo kaip nuolatinės padėties. Ši vyriausybė yra aiškiai pripažinusi ir remia šių tautų teisę į tautinę nepriklausomybę, į savo pačių laisvai pasirinktą valdymą, į naudojamą pagrindinam žmogaus teismą bei laisvėm. Jungtinių Valstybių vyriausybė jų reikalui yra giliai ir nuolat susidomėjusi, ir valstybės departamentas kreipia nuolatinį dėmesį per eilę metų į politinę akciją, skirtą šiam dėmesiui perduoti tų sričių gyventojam".

Departamentas nori, kad tą nusistatymą žinotų baltai

Laiškas baigiamas: "Atsižvelgdamas į jūsų sugestiją, kad mūsų atsakymo į jūsų laišką paskelbimas galėtų būti naudingas baltų kilimo amerikiečiam informuoti apie valstybės departamento nusistatymą šiuo reikalu, prašau jaustis visiškai laisvas panaudoti šį laišką tinkamu būdu, kuris būtų naudingas departamentu nusistatymui išaiškinti".

Pasirašęs Temple Wanamaker, viešosios tarnybos direktorius.

JEI NEPATINKA MANO PLANAS KAIP JUS IŠKRAUSTYTI, SAKYKITE SAVO PLANĄ, KAIP JŪS PATYS IŠSIKRAUSTYSITE

Vakary santykiai su Maskva, virtę šaltuoju karu, Amerikoje svarstomi aštrėjančiu aistringumu. Svarstomi dviem plotmėm: vadinamosios rimtosios spaudos, rinkinių laikraštinių; svarstomi ir žemoj plotmėje, kai tie patys klausimai uždėta ir mases ir prašneka masių kalbėtojai.

Pirmojo tipo svarstymas buvo John K. Jessup Life žurnale, kurio pagrindinis mintys buvo atpasakotos Darbininke. I Life svarstymą tuojau atsiliopė Walter Lippmann (NYHT) tiesiogiai Atsiliepė ir D. Lawrence ir R. Drummond (NYHT) netiesiogiai Life vardo nemindami, bet svarstydami tuos pačius klausimus ir į juos atsiliopdami nauja dienos politinė medžiaga.

Nuomonės skirtingos ir net priešingos. Jas galima sutraukti į tam tikrą dialogą.

Jessup buvo pasisakęs prieš "containment" politiką, kuri yra iš esmės defenzyvinė ir kuri dabar pasakoma žodžiais: "kantrybė ir tvirtumas". Jessup buvo pasisakęs prieš tokią politiką:

"Tik kantrybė ir tvirtumas... nėra pajėgūs sustabdyti šaltąjį karą, einantį vienos krypties keliu".

Lippmann nesutinka, kad tai tik "vienos krypties kelias" — komunizmo naudai. Jis kalba, kad

tas kelias turi ir antrą kryptį Vakarų naudai.

"Didelėse Vakarų pasaulio srityse eina renesansas, kokio nematė ištisos generacijos. Dar trūksta perspektyvos sakyti, kad šaltasis karas turi būti laimėtas ar pralaimėtas Kuboje, Vietname ar kitose šalutinėse konflikto scenose vietose... Mes turime visokio pagrindo galvoti, kad mes žengiam pirmyn (šio konflikto laimėjime). Pūkiai auginamą Sovietų pramonę šachuoją dabar Vakarų Europos pramonė. O žemės ūkyje Vakarų pranašumas tokis didelis, kad raudonoji Kinija savo desperacijoje dėl bado jau pradėjo ieškoti pagalbos Vakaruose. Šita Vakarų bendruomenės konsolidacija ir pažanga yra teisingas kelias daryti tam, ko mes norėtume, kad būtų padaryta ir ką Life pavadino 'komunizmo atsitraukimu'".

Lawrence paremia Jessupo nuomonę apie šaltojo karo ėjimą viena kryptimi — komunizmo naudai — ir kalba

Diskusijos dėl JAV taktikos šaltajame kare apskritai ir dėl Berlyno specialiai

apie naują sovietų agresijos mėginimą savo įtakai praplėsti.

"Sovietai jau užsimojo naujai agresijai prieš Skandinaviją ir nori atskirti nuo Vakarų Norvegiją, Švediją, Daniją kartu su Suomija... O Vakarai dėl to tyli. Praėjo keletas dienų, kada Maskvos valdžia pakėlė kietą ranką prieš Suomiją, o visas kitas pasaulis atrodo tai priima be didesnio protesto... Žingsnis po žingsnio komunistai bando apsupti šiaurės Europą ir, spausdami rytų Berlyną, provokuoja naujus neramumus pietų Azijoje. Be to jie plečia ofenzyvą Pietų Amerikoje, mėgina įkelti koją Dominikonų Respublikoje Castro tipo revoliucijos keliu. Kada Va karai pabus ir pasakys gana?".

Drummond atmeta tokį appeasementą ir prie Berlyno klausimo eina su ofenzyvinės politikos reikalavimu, pritarėdamas Adenaueriui: "Kanceleris Adenaueris yra absoliučiai teisingas siūlydamas, kad kaip sąlyga susipratimui su Sovietais būtų Berlyno siena nugriauta. Tai reiškia ne tik racionalų reikalavimą norint išlaikyti keturių valdžių nekludomą susisiekimą tarp dviejų Berlynų. Tai reiškia daugiau. Tai reiškia kelią, kaip Vakarai gali ir privalo pradėti patys išsivaduoti iš nuolatinės diplomatinės defenzvos.

Dėl diplomatinės ofenzyvos ir susitelkia aštriai pasisakymai.

Jessup apibūdina vienos vakariečių grupės taktiką — derėtis su Sovietais, daryti jiems nuolaidų ir laukti, iki įvykiai pasisuks savaime. Šiai grupei jis priskyrė ir Lippmanną.

Lawrence kalba, kaip Sovietai pasinaudoja tokia Vakarų taktika: "Sovietai laikosi įprastinės procedūros (ir Suomijos klausimu) — eiti žingsnis po žingsnio ir žiūrėti, kaip Vakarai reaguos". Drummond remia Jessupo pasisakymą už Vakarų iniciatyvą perimti ofenzyvos taktiką, o

Jessup reikalavo aktyvios politikos ir, svarstant Berlyno klausimą, iškelti apsisprendimo reikalavimą visai rytų Europai.

Lippmann tai atmeta: "Negalima padaryti, kad komunizmas trauktųsi rytų Europoje reikalaujant Sovietų Sąjungos besąlyginės kapituliacijos. Rytų Europa neužmiršo vokiečių invazijos, ir ji reikalinga savo saugumui jėgų pusiausvyros tarp Rytų ir Vakarų".

Lawrence patvirtina, kad tai ne vieno Lippmanno nuomonė. Esą "yra stiprios ir įtakingos grupės vakarų Europoje, kurios siūlo appeasementą Sovietam".

Drummond atmeta tokį appeasementą ir prie Berlyno klausimo eina su ofenzyvinės politikos reikalavimu, pritarėdamas Adenaueriui: "Kanceleris Adenaueris yra absoliučiai teisingas siūlydamas, kad kaip sąlyga susipratimui su Sovietais būtų Berlyno siena nugriauta. Tai reiškia ne tik racionalų reikalavimą norint išlaikyti keturių valdžių nekludomą susisiekimą tarp dviejų Berlynų. Tai reiškia daugiau. Tai reiškia kelią, kaip Vakarai gali ir privalo pradėti patys išsivaduoti iš nuolatinės diplomatinės defenzvos.

Dėl diplomatinės ofenzyvos ir susitelkia aštriai pasisakymai.

Jessup apibūdina vienos vakariečių grupės taktiką — derėtis su Sovietais, daryti jiems nuolaidų ir laukti, iki įvykiai pasisuks savaime. Šiai grupei jis priskyrė ir Lippmanną.

Lawrence kalba, kaip Sovietai pasinaudoja tokia Vakarų taktika: "Sovietai laikosi įprastinės procedūros (ir Suomijos klausimu) — eiti žingsnis po žingsnio ir žiūrėti, kaip Vakarai reaguos". Drummond remia Jessupo pasisakymą už Vakarų iniciatyvą perimti ofenzyvos taktiką, o

Sovietų ir Vakarų dabartinę taktiką reiškia taip:

"Berlyno krizė, sudaryta Maskvos, yra klasiškas pavyzdys sukelti ginčui, kuris gali būti nuraminas tik Vakarų duodant ką nors, o Kremlui ne duodant nieko. Tai daroma tokiu būdu:

Chruščiovas sako, kad mes turime išeiti iš vakarų Berlyno. Mum ta idėja nepatinka. Mes sakome ne arba mes nieko nesakome. Tada Chruščiovas sako iš tikrųjų: Aš noriu būti nuosaikus. Jei jum nepatinka mano pasiūlymas, kaip jus iškraustyti iš Berlyno, duokite savo pasiūlymą, kaip jus iškraustysite iš Berlyno".

"Pažymėtina, visai nesvarstomas klausimas, kad Sovietai ką duotų. Mes nesučiulome Sovietam išsikraustyti iš rytų Berlyno. Mes nieko nesučiulome, kad Sovietai atsiskaitytų nuo kontrolės rytų Vokietijoje, kaip mes atsiskaitėme nuo kontrolės vakarų Vokietijoje... Mes pasiliegame defenzyvoje, nes mes susilaikome nuo kėlimo dalykų, kurie stipriai paspausti, galėtų komunistus nustumti į defenzyvą. Dr. Adenaueris teisingai reikalavo, kad jei prieš pradėdant derybas dėl Berlyno yra kokia sąlyga sėkmingam sutarimui, tai 'Chruščiovo siena' turi būti nugriauta. Ir valstybės sekretorius Rusk su tuo sutiko... Tai pradžia diplomatinėi ofenzyvai. Teisinga pradžia, nors ta pradžia dar labai kukli..."

"Kai kurie baimingi žmonės Vakaruose sako: 'Kas gero iš pasiūlymo, kad komunistai padarytų ką nors iš savo pusės Rytų - Vakarų įtampai atleisti, kada mes žinome, jog jie atsakys 'negalima' arba 'nie!' Tai pareiškimas žmonių, kurie nori mus laikyti defenzyvoje. Kodėl prezidento žodžiais sakant, mes turime priimti, kad tai, ką jie turi, yra jų, o tai, ką mes turime, gali būti derama?".

Ar žinai, kad...

Daugiausia našlių yra Sovietų Sąjungoje
Pagal sovietines statistikas vyrų ir moterų iki 30 metų amžiaus skaičius yra maždaug normalus. Vyresnio amžiaus moterų yra 20 milijonų daugiau nei vyrų. Daugiausia tai vis našlės (kurių vyrai žuvo kare ar kacetuose).

Per paskutinius 20 metų miestuose gyventojų skaičius padidėjo 40 milijonų, žemės ūkyje sumažėjo 21 milijonu. Rusijoje turimų teritorijų 47 proc. yra nuolatinio šalčio teritorijos, kurių podirvis niekad neatšyla, 14 proc. yra dykumos. Gyventojų tirštumas 24 žmonės kv. myliai.

Amerikos raketos pirmą kartą kelionei apie žemę parinkti Alan Shepard, John H. Glan ir Maldolm Scott Carpenter. Vienas iš jų keliaus Mercury raketą ateinančių metų pradžioje.

AFRIKOS misijos.

Lietuviai dalyvavo tarptautinėje parodoje Chicagoje lapkričio mėn. Chicago miesto majorą R. Daley vaishina A. Petruolytė. Prie stalo: R. Zukauskaitė, R. Danilevičiūtė, V. Strimaitytė ir V. Grėbliūnas. Nuotr. V. Noreikos.

RŪPEŠČIAI, KURIUOS KELIAME VIEŠUMON

SVIETĖJAI kalba apie lietuvišką gimnaziją ir bendrabutį

T. Žiburiuose lapkričio 16 A. R. svarsto lietuviškos gimnazijos klausimą Amerikoje, nors lietuviškų gimnazijų iš viso laisvajame pasaulyje turime jau keturias: Marijos — Chicagoje, šv. Antano — Kennebunkporte, Vasario 16 — Vokietijoje, Saleziečių — Italijoje. Kad patenkintų lietuviškus reikalus ir patrauktų pakankamai mokinių, autorius mano, gimnazijos dėstomoji kalba turėtų būti anglų su sustiprinta liuanistika, mokytojai — nuosirdūs lietuviai patriotai, gerai kalbą angliškai, gimnazija turėtų būti mišri — berniukų ir mergaičių, jos geografinė vieta — trikampis tarp Chicagos, Toronto ir New Yorko. Tokios gimnazijos steigimas pareikalautų mažiausia 200,000 dol., o metinis jos išlaikymas po 50,000. Dabartinėmis sąlygom tai nepakeliamas suma. Tad gimnazijos vietoj autorius siūlo "lietuvišką bendrabutį" (Vienas tokis bendrabutis mergaitėm sėkmingai veikia Putname. Red.).

SPAUDA

plokštelių pagaminimo kaštai... Tačiau iš kitos pusės susidomėjimas mūsų darbais buvo išties nelaukta staigmena. Ta prasme savo tarpe buvom kirte net lažybas, kurias (dideliame laimėjusių ir pralaimėjusių džiaugsmu) per kelis mėnesius pesimistai neabejotinai buvo pralošę... Jeigu mums pavyktų tiražus padvigubinti, ratai galėtų nesustabdomai riedėti, užplanuojant panašius leidinius bent keliem metam į priekį... Tačiau auksą ir sidabrą palikę nuosaly, džiaugiamės neįkainojama morale satisfakcija, kurią jau dabar mums atnešė visos trys plokštelės. Ypač mūsų džiungia atgarsiai iš tolimų lietuviškų nausėdijų... Dar didesnis džiaugsmas yra laiškas iš Lietuvos".

Socialistai apie savo rūpestį Keleivis lapkričio 15, aprašydamas L. Darbininkų Draugi-

jos suvažiavimą, St. Michelsono kalbą dėl ateities rūpesčių taip pristatė: "Jis atkreipė dėmesį, kad mums gresia ne tik raudonoji reakcija — komunistai, bet ir juodoji — klerikalizmas; kad jei Lietuva laisvę atgaus, tai šio krašto klerikalai visomis išgalėmis rems klerikalizmą Lietuvoje, todėl LDD turi budėti ir veikti, kad atžagareiviškos jėgos neįsigalėtų"

(Buves Darbo redaktorius J. Kiznis jau "veikia", nuėjęs į komunistinę Laisvę).

Naujienos lapkričio 20, 21 ir kt. tebekarboja argumentus prieš Lipscombo - Kuchelio rezoliuciją, apgailestavimus, kad ignoruojamas Vlikas ir politinės vienybės nėra, kaltinimus bendruomenės vadovams, kad jie "turi tikslą paslėpti į Bendruomenės vadovybę sulindusius frontininkus ir tautininkus, samokslaujančius sunaikinti Altą".

ILGO GROJIMO LIET. PLOKŠTELĖS
(Long Play Hi-Fi Lithuanian Records)

Dainos iš Lietuvos, L. Juodis su Rūtos chorū (stereo \$4.50)	\$3.50
Mano Lietuvos prisiminimai, L. Juodis, 14 liet. dainų	5.00
Christmas Carol, sol. L. Juodis (angl.), mažo formato Pl.	1.00
Pavergtos tėvynės dainos ir šokiai, J. Stukas; 2 plokštelės	8.00
Lietuviškos dainos ir šokiai, Monitor Co. 16 dainų ir šokių	4.50
Lietuviškos dainos, Bostono liet. mišraus choro 17 dainų	4.50
S. Barkus radijo vak. dainuoja, 10 dainų ir 10 kalėd. giesm.	5.00
Rožės ir tylūs vakarai, V. Stankus, 11 šokių muzikos	6.00
Lietuviški maršai, Br. Jonušas, įgroti 12 liet. patriot. maršų	7.00
Liet. dainų ir operų rinkiniai, J. Karvelis, 10 plokštelių po	5.00
Alice Stephens liet. kompozitorius 3 kūrniai (stereo \$6.00)	5.00
A. Stephens, 18 rūtų šalies, 10 dainų ir 7 kalėdinės giesmės	5.00
Ciurlionio ansam. Mes padainuosim, 16 liet. dainų (st. \$7.50)	6.50
Milžino paunksmė, B. Sruogos, Montrealio liet. dramos teatro vaidinimas, 3 plokštelių albumas	15.00
Kam gi lūdi, V. Stankus, tango ir valsas	1.00
Ar pameni... V. Stankus, 10 šokių muzika (stereo \$7.00)	6.00
20 operų arijų, A. Dičutė-Trečiokienė (3 plokštelės)	12.00
Lietuvių šokių rinkinys, A. Šabaniauskas	5.00
Tautinių šokių rinkinys (14 šokių)	5.00
Zirginėliai, Montrealio liet. dramos vaikams pasaka	5.00
Lithuanian, 2-speed record course	3.00

Plokštelių albumai gaunami:
DARBININKO ADMINISTRACIJOJE
910 Willoughby Ave. Brooklyn 21, N. Y.

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Pamėginkite užėti pas mus ir būsite patenkinti.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.
200 Orchard Street New York 2, N. Y.
Tel. AL 4-8319

SIUNTINIAMS Į LIETUVĄ!

Tamsta rasi didelį pasirinkimą vilnonių medžiagų vyrų kostiumams ir švarkams, moterų elutėms, suknelėms bei švarkams. Maišytos ir rayoninės medžiagos parduodamos griežtai urmo (wholesale) kainomis.

K & K FABRICS
1158 East Jersey Street, Elizabeth, N. J.
Telefonas: ELizabeth 4-1711
ATDARAS KETVIRTADIENIAIS IKI 9 VAL. VAKARO
Mūsų kainos vyrų drabužiams prasideda nuo \$9.50 už pilną elutę

PATARNAUJAME DAUGIAU KAIP 100 METŲ

3 3/4% PER METUS

PASKUTINIŲ NUTARIMŲ DIVIDENDAI ISMOKAMI
Dividendai apskaičiuojami metų ketvirčiais dviems metams ar daugiau (3 1/2% normalaus ir 1/4% specialaus priedo)

3 1/2% NORMALUS DIVIDENDAS PER METUS METŲ KETVIRČIAIS

NUO PADEJIMO DIENOS apskaičiuojama METŲ KETVIRČIAIS

Užsakykite, rašykite ar telefonuokite bet kuriam mūsų banko skyriui

THE KINGS COUNTY SAVINGS BANK
A MUTUAL BANK
"...kur jūsų pinigai tarnauja tik jums!"

IN BROOKLYN, N. Y.
Eastern Parkway Office: 539 EASTERN PARKWAY at Nostrand Avenue
Pirmadieniais - Penktadieniais nuo 9 v. ryto iki 3 v. popiet
Pirmad. vakarais nuo 5 iki 8 v. PResident 3-7000
Brodway Office: 135 BROADWAY at Bedford Ave.
Antradieniais - Penktadieniais nuo 9 v. ryto iki 3 v. popiet
Pirmadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro STagg 2-6676

IN NASSAU COUNTY
MASSAPEQUA OFFICE:
HICKSVILLE ROAD and JERUSALEM AVENUE
Massapequa, N. Y.
Monday to Friday 10 A. M. - 4 P. M.
Friday Evenings 6 - 9 P. M.
PYramid 9-6100
Member Federal Deposit Insurance Corporation

DARBININKAS

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKA, LDS ORGANA DARBININKA ir LIETUVIŲ ŽINIAS Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Table with subscription rates: Domestic yearly \$6.00, Foreign yearly \$15.00, etc.

Kilpa yra, bet nėra kam patraukti

Sovietų Rusijos tvarka ir politika yra grindžiama didžiuoju melu. Taip buvo nuo bolševikų revoliucijos pradžios ir taip lieka dabar.

„Mes išgyvename baisaus melo laikus“ — pastebėjo gen. De Gaulle, Prancūzijos prezidentas, prieš metus laiko atremdamas Maskvos kaltinimus, kad Prancūzija tebesilaiko kolonialinės politikos. Buvo nurodyta, kiek žmonių ir kraštų yra gavę laisvę tikrai po praėjusio karo, tų kraštų, kuriuos kitados valdė Prancūzija bei kitos didžiosios bei mažosios Vakarų pasaulio valstybės.

Jau nebe nuo šiandien vakariečiai atsisako kolonialinės politikos, o Sovietų Rusija tą politiką vykdo visu įjurtimu. Čia ji elgiasi kaip vagis, pagrobęs iš krautuvės brangų daiktų ir išbėgęs gatvėn šaukia vydamasis kita: „Laikykite vagi, laikykite vagi!“ Taip riktelėjo Nikita Chruščiovas pernai, išskėjęs batą Jungtinėse Tautose. Bet kas tuo būdu šaukia, pats save išduoda.

Kai š. m. lapkričio 27 Sovietai vėl išsižiojo kalbėti apie kitų kolonializmą ir siūlė jį panaikinti iki 1962 metų pabaigos, JAV ambasadorius Adlai Stevensonas aštriai puolė bolševikų sukurtą ir melą.

„Bolševikų deklaracijoje kalbama apie tautų apsisprendimo teisę ir net pasitraukimo teisę iš Sovietų Sąjungos, tačiau Rusija 1920 sunaikino Azerbeidžaną, Chivą, Bocharą, Armeniją, 1921 — Gruziją ir 1923 — Ukrainą... Būdinga, kaip Sovietai griebėsi pasinaudoti antrojo pasaul. karo suirutė, kad prastų savo kolonialinio pavergimo vyksmą kaimynų sąskaita. Sovietų teritorija buvo padidinta Karelija ir kitomis Suomijos dalimis, rytinėmis Lenkijos pro-

vincijomis, Besarabija ir Bukovina, nepriklausomoms valstybėms — Estija, Latvija ir Lietuva, Karaliaučiaus sritimi, Čekoslovakijos dalimi, pietų Sachalinu, Kurilų salomis ir Tann Tuva. Po antrojo pasaulinio karo išstos valstybės ir tautos buvo pajungtos už geležinės uždangos. Tai buvo padaryta su Lenkija, Vengrija, Rumunija, Bulgarija, Albanija, o paskui perversmu Čekoslovakijoje.

„Pasaulio tautos, — kalbėjo toliau Adlai Stevensonas, — gali užmiršti keturis pagrindinius faktus tikrai savo pačių grėsmėi:

- 1. Sovietinis blokas yra didžiausia kolonialinė imperija, kokia kada nors pasaulyje yra buvusi.
2. Komunistų imperija yra vienintelė imperialistinė sistema, kuri savo kolonializmo neilikviduoja, kai kiti patys tai daro; priešingai, stengiasi dar praplėsti visomis kryptimis.
3. Sovietinė kolonialinė sistema yra viena iš žiauriausių ir pavergiančių.
4. Pagaliau, Sovietinė imperija yra vienintelė modernių laikų imperija, kurioje jokiam pavergtam žmogui nebuvo niekada pasiūlyta pasirinkimo, liečiančio jo ateitį ir paskyrimą“.

Faktai akivaizdžiai aiškūs, žodžiai teisingi. Džiaugiamės, kad jie atvirai ir tvirtai pasakytų viso pasaulio akivaizdoje. Bet sovietinio kolonializmo pavergtom tautom laisvo pasirinkimo nebuvo ligi šiol ir nebus, kol žodžiai ims virsti veiksmu. O kad veiksmo prisibijoma aišku iš Jungtinių Tautų nutarimo dar nesimti kolonializmo naikinti ligi 1962 metų pabaigos. Siūlė Sovietai, kaip virvę sau ant kaklo, bet nėra dar kam jos patraukti.

Lietuvių tauta laukia ryžtingesnių žygių

Vliko pirmininko dr. A. Trimako pranešimas

Dr. A. Trimakas, Vliko pirmininkas, savo metiniame pranešime Vliko sesijoje lapkričio 25 New Yorke, palietė tarptautinę politiką, dabartinę Lietuvos padėtį ir Vliko dirbamą darbą.

GYVENIMAS VERGIJOJE

Pavertieji, priversti gyventi nelaisvėje, vis tiek nenustoja vilties susilaukti laisvės. Dėl to „Maskvos tarnai ir agentai stengiasi kiekviena proga suniekinoti mūsų daromus žygius tautai laisvinti... Kiekvieną proga išnaudoja puliti vadiniami nacionalistiniams — buržuaziniams sluoksniams, veikiančiam užsienyje“. Tačiau sovietinė agitacija neturi „pasielkimo lietuvių tarpe ir nepalaužia jų noro laisvai gyventi“.

GYNIMAS LAISVĖJE

Lietuvos sunki padėtis buvo stengiamasi nuvesti kiekvienu galimu atveju. „Tai buvo padaryta žodžiu ir raštu naujajai šio krašto administracijai, sveikinant prezidentą Kennedy ir valstybės sekretorių Dean Rusk. Prezidentui vykstant į Paryžių, Vieną, Londoną ir nutarus prabilti Jungtinėse Tautose, mūsų pageidavimai buvo pakartoti. Vakarų užsienio reikalų ministerių konferencijos Washingtono ir Jungtinių Tautų asamblėjos atidarymo proga buvo primintas Lietuvos laisvės reikalas ir pabrėžta, kad lietuvių tautai laukia ryžtingesnių žygių jos laisvės labui... Įvairios mūsų organizacijos ir atskiri veikėjai įvairiuose kraštuose prašyti veikti savo vyriausybes, kad jos paremtų Lietuvos bylą ir keltų

sovietinio kolonializmo panaikimo reikalą... Mažesnieji kraštai pritarė pačiam reikalui iš esmės, tačiau su sąlyga, kad ne jie, bet didžiosios valstybės imtųsi iniciatyvos... Nors tie žygiai „mūsų lūkesčių nepatenkino... bet svarbu išlaikyti Lietuvos bylą gyvą... Jei to nedarytume, mūsų byla dabartinėm sąlygom lengvai galėtų būti užmiršta“.

ZODIS IR RAŠTAS

Informaciją raštu atlieka Eltos biuletiniai. „Praturtėjome Eltos biuletiniais ispanų kalba ir jau sudarytas redakcinis bran duolys biuletiniams portugalų kalba leisti... Nusistatyta informaciją pagrįsti ne vien žiniomis apie įvykius, bet ir statistine bei dokumentine medžiaga ir trumpomis studijomis apie dabartinę gyvenimą Lietuvoje bei ateities perspektyvas. Seimo 40 metų sukakties proga buvo išleistas anglų kalba atšauskimas 10,000 egz., pasirašytas Steigiamojo seimo narių, ir plačiai paskleistas. Panašiai buvo padaryta su Vliko šiuometinio Vasario 16 dienos atšauskimu“.

BENDRUOMENĖS SVEIKINIMAS

Dr. J. Sungailos, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininko žodis Vliko sesijoje New Yorke lapkričio 25.

Jaučiu garbę pakviestas dalyvauti šioje Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto akcinėje sesijoje. Tikiu, kad šis kvietimas nėra atsitiktinis ir turi viltį, kad žengiamė ir vieningo lietuviško darbo barą.

Ne kas kitas, kaip Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas iškėlė Pasaulio Lietuvių Bendruomenės idėją ir Lietuvių Chartos formoje nustatė jos principus, pagal kuriuos Lietuvių Bendruom. tampa tokio pat pobūdžio santalka, kaip ir tauta. Ji yra mūsų tautinės valios ir tautinės sąmonės išraiška organizacine forma. Lietuvių Bendruomenė yra sukurta kovai už Nepriklausomos Lietuvos atstatymą savo krašte ir lietuviškos išlaikymą išveivijoje. Ji yra sukurta visam laikui, o ne tik laikinam susitelkimui savo tarpe.

Lietuvių Bendruomenė telkia visų politinių srovių bei idėjų kėjo atsiveikinti su tarnyba, su Liepoja.

Tokie namam nereikalingi. Ir tėviškė jau seniai užimta naujų burnų, naujų rankų prie darbo. Atkilo jis į šiuos kraštus, kad visa būtų užmiršta ir palikta, nusipirko trobelę ir žemės skiautę.

Kai jis baigė pasakoti, atsižvelgė už tolimųjų girių ir tą pusę, kur Liepojos miestas. Jokių žiburių ten nesimatė, bet prisiminimai švietė liūdnei ir ilgesingai. Jis nuėjo takeliu į savo trobelę. Žiūrėję ir aš į roduenjančias tolumas ir galvojau: kodėl amžinai šviečia miesto žiburiai, kodėl jie užgesna, kai juos iš arti pamatai.

TARPTAUTINĖJE parodoje Chicagoje lietuvius aplankė Chicagos miesto majoras R. Daley. Nuotr. V. No-reikos.

PAULIUS JURKUS

Liepojos žiburiai

(3) Dabar jis į darbą atėjo net valandą anksčiau ir visų klausė, visur bėgiojo. Nė nepastebėjo, kaip praėjo mėnuo. Tų žadėtų pinigų irgi maža. Už viską reikia sumokėti mieste — už duonos riekelę, už pieno stiklą, už suolą, kur tu gulsi per naktį. Niekas nežinojo, kaip jam apkartoti miestas. Užsiklojęs apsiaustu, naktį verkė. Vyras jau buvo, o verkė, Taip išsiilgo namų, anos mergelės. Bet kaip grįžti, kad neturi dar pinigų, neturi čia savo kampo, pas svetimus gulsi ant suolo ir už jį dar užmoka. Bet nei jis, nei jo mergelė nemokėjo rašyti. Po tokių ašarinių naktų jis atsidėdavo labai anksti ir išėdavo į mįstą, į krantinę, kur laivai sustoję miega. Atveža jie prekių, turtų atveža, tik ne jam, ne jam. Už pusės metų, susitaupęs kelis rublius, naktį išėjo namo. Turėjo tik vieną dieną laisvą. Reikėjo nakčia nueiti ir nakčia grįžti.

Išsivedė. Daug jis pats nežinojo, bet visur vedė, lyg čia būtų daugybė kartų lankęsis, lyg būtų su jūrininkais draugavęs. — Antanėli, matau čia gera tau. O man labai nepatinka mieste. Sakyk, ar tu grįši į mūsų kaimą? — Bet kaip grįšiu? Namie vietos maža. — Kitur surastum kampa. — Aš noriu užsidirbti. Darbas man sekasi, visi mane myli. Tekliutė nutilo ir nusisuko į šalį. Prašė eiti tolyn ir nuvesti į užeiga, kur ji sustojus. — Antanėli, atvykau atsiveikinti. — Aš tuo džiaugiuos, niekada neužmiršiu. Tu mane suprantai, tarnyba. — Suprantu ir matau. Bet aš laukti nebegaliu. Man pasipiršo ūkininkaitis. Išteku. Mes su jo tėvais atvažiuome čia ir sustojome. Kai būsi kada savo tėviškėje, aplankyk ir mūsų kaimą, mane aplankyk. — Tekliutė! Ką tu? — Sudie, Antanėli. Tu mies- te tiek daug žinai. Tu moki gyventi, susisiri ir čia mergaitė. Dieve, tau padėk! Ji greit nusisuko ir nuėjo. Dingo užėigos duryse. Nuėjo ir jis į judrias miesto gatves, vienišas ir nereikalingas. Ir taip širdį skaudėjo, kad, rodos, pultum į vandenis ir išplauktum kitur, į kitas žemes,

kur nėra tarnybos, kur pinigų lengviau uždirbi. Jis nieko nesakė draugam. Tik naktį tyliai apsisverkė, į darbą anksti išskubėjo. Ir dabar dirbo kaip niekada. Nieko nematė be savo vėliavėlės, žibinto, kūjų. Susirado ir kambarį, ir apsirėngė, laikrodį įsitaisė, gerą skustuva. Parvažiuo namo. Taip, važiuotas. Traukiniu mokamai iki artimiausios stotelės, o iš ten pasisamdė vėžiką. — Taigi, Antanas lyg koks ponas! Gal tu mum pasuktum pinigų, matai, pasišaušė trobos stogas, — tarė vyriausias brolis. Ir kaip neduos Antanas. Davė ir vėl išskubėjo į Liepoją. Neaplanė net Tekliutės. Net nieko nesiklausė, kaip ji gyveno. Po metų vėl atkilo į tėviškę, paliko pinigų ant stalo. Aplankė ir Tekliutę. Ugi, ji nėbe ta. Su vaikučiu ant rankų. Sodyba didžiulė, žemės plotas neapregimas. Šeimninė tų laukų. Ir vyras, brolieli tu mano, — tokių paieškoti reikia. Tai laimė merginai, lyg nunokęs obuolys, puolė tiesiai ant tako. Ir kaip ji netekė už tokio. Juk Antanas net visą gyvenimą plukdamas neuždirbtų tiek turto. Galvijai subažė jai galva, laukai pripūtė svaigulių. Ir ko, Antanėli, dar žvalgaus? Tokie čia nereikalingi.

— Tegu Dievas tau padeda, — pasakė jis atsiveikindamas, ir kelyje nurijo ašaras ir kartumą. Grįžęs Liepojon, sutiko mergaitę, lietuvaite. Nedrausiai ją lankė, pustėsi drabužius, valė batų, net užėigon nusivedė ir pripasakojo apie savo namus, pasigirdamas nupasakojo. Atrodė viskas gerai teka, ir jis galės pasipiršti. Bet vieną dieną jo draugas, pas kurį anksčiau gyveno, pas tą pačią merginą užsuko ir nusivedė. Ir kaip nenusives, kad jis ir drašesnis, ir tvirtesnis, ir pinigų daugiau turėjo. Pinigas, lyg jūrų bangos, plauna ir kiekiausias akmenis ir juos nusineša. O ką jis nuplaus su keliais rubliais? Na, palaukit, ateis ir mano laimė. Ateis! Tuo metu perkūnas įtrenkė į tėviškės tvartus. Sudegino. Antanėlis pravėrė piniginę, padėjo statyti. Vyriausias brolis sakė jam: grįžk ir ūkininkauk. Jaunesnis brolis gi dantis parodė. Jam kvepėjo žemė, jis norėjo įstverti. Antanas grįžo į Liepoją. O galėjo pasilikti, galėjo kur kitur kampa susirasti, galėjo vesti. Dar nevelu, aš palauksiu. Dar pinigėlio susikrausiu. Susikrovė tik metų skaičių. Nėpajuto nė pats, kaip jie roduenjančias tolumas ir galvojau: kodėl amžinai šviečia miesto žiburiai, kodėl jie užgesna, kai juos iš arti pamatai.

tūrai ir knygoms pristesti... ir ideologinę kovą su komunizmu, ir jaunimo problemas ir kita. GAIRES ATEICIAI „Gyvenamasis įtampos metas išleikla vis naujų nenumatytų sunkumų mūsų laisvės kovai. Tai reikalauja sustiprinti laisvinimo darbą, o svarbiausia: Suintensyvinti kovą su sovietiniu išnaudojimu ir kolonializmu Lietuvoje; Atskleisti visus rusifikacijos žygius ir paskatinti tautinę savivagarą kelti savąj lietuviškąjį kultūrinį pranašumą ir savosios kalbos meilę, grožį ir reikšmę, o taip pat lietuviškos šeimos, kaip lietuviybės tvirtovės ir židinio, vaidmenį; Sustiprinti ideologinę kovą su komunizmu visose gyvenimo srityse; Neatlaidžiai reikalauti laisvo apsisprendimo teisės Lietuvai grąžinimo; Stipriau įsijungti į laisvojo pasaulio žygius prieš sovietinę karinę, politinę, ūkinę ir kultūrinę ofenzyvą; Įtraukti daugiau jaunesnių jėgų į Lietuvos laisvinimo darbą, skiriant jiems atsakomingas pareigas ir uždavinius; Skatinti jaunuosius akademiškus studijuoti politines problemas ir tautų bei žmogaus teisių restauravimo reikalą; Sudaryti tyrinėjimų ir dokumentacijos centrą, kuris ruošėtų Eltos biuletiniams ir radijo programoms medžiagą; Padaryti Eltos biuletinius ispanų kalba mėnesiniais leidiniais; Suintensyvinti Lietuvos reikalų kėlimą per svetimųjų spaudą, radijo, organizacijas ir paskirus veikėjus.

(nukelta į 4 psl.)

Gyvenimas kolonizuotoj Lietuvoj

Pavergtoje Lietuvoje 1959 sausio 15 surašymo duomenimis buvo 2,711.000 gyventojų. Iš jų lietuvių 2,151.000 arba 79.3 proc., rusų 231.000 (8,5), lenkų 230.000 (8,5), baltarusių 30,000 (1,1), žydų 25,000 (0,9), ukrainiečių 18,000 (0,7). Iš viso Sovietų Sąjungoje lietuvių yra 2,326.000. Iš jų 32.000 gyvena Latvijoje. Kur yra dar 175,000, statistika nenurodo. Tenka manyti, kad didžioji dalis yra tremtiniai Rusijoje.

Gyventojų prieauglis Lietuvoje šiuo metu yra 1000 : 10 santykio, o bendras gyventojų skaičius yra pašokęs iki 2,800,000. Spėjama, rusų atvežama į Lietuvą daugiau nei išvežama įvairiems darbams lietuvių ir tolimas Sovietijos sritis.

Miestuose dabar gyvena apie 35 proc. visų Lietuvos gyventojų, kaimuose — 65 proc.

ZEMĖS ŪKIS

Pabaltijo kraštai generaliniame Sovietų Sąjungos plane priskirti gyvulininkystės produktų gamybos zoni. Bet šių metų pradžioje Chruščiovas staiga paskyrė Pabaltijos kraštams privalomus grūdų kontingentus — prievoles. Lietuva šiais metais privalo atiduoti 65,000 tonų, o sekančiais metais laipsniškai daugiau.

Grūdinių kultūrų derliai sovietinėje Lietuvoje dar toli gražu nepasiekė prieškarinių. 1939 metais grūdų derlius Lietuvoje (be Klaipėdos krašto) buvo 1,824.510 tonų, o dabar tik už kelerių metų numatyta padidinti iki 1.640.000 tonų.

Galvijų skaičius auga lėtai ir dar nepasiekė prieškarinio skaičiaus. Faktiniai prieauglį išaugina kolchozininkai savo 60 arų sklypeliuose.

Nusausinimas vykdomas gana plačiai. Iki šiol statistikos duomenimis Lietuvoje nusausinta 780,000 ha dirvų; iš jų 200,000 uždaru drenažu. Tačiau kartas nuo karto tiek Vilniaus rajonas, tiek sovietinės Lietuvos spauda nusiskundžia, kad nauji įrengimai po to paliekami be jokios priežiūros, dažnai genda, ne laiku ir nevisada remontuojami.

Paskutiniai metais kolchozinė sistema Lietuvos žemės ūkyje vis labiau įtvirtinama. Palaipsniui pradėdama įgyvendinti vienkiemį perkėlimas į kaimo tipo gyvenvietes. Tokiose gyvenvietėse statomi tipiniai gyvenamieji namai kolchozininkams, už kuriuos iki šiol dalį išlaidų padengdavo kolchozas, dalį pats jo narys. Pagal naujus planus numatoma iš viso pastatyti 200,000 tokių namų. Užsimojimas perkelti Lietuvos žemdirbius į kaimus tapo būtiniu todėl, nes Lietuvoje vyravusi vienkiemis sistema dar ir dabar yra stiprus pagrindas priminti į kiekvieno lietuvių ūki ninko kraują jaugusiai žemės nuosavybei. Neteikę įprastinio gyvenimo pagrindo — savo vienkiemio — valstiečiai bus greičiau įjungiami kolchozinėn vergijon. Be to, jų veiklą bus galima žymiai geriau kontroliuoti.

PRAMONĖ

Per šių metų devynis mėnesius pramonės darbuotojai neįvykdė darbo našumo kėlimo užduoties. Dėl šios priežasties

Iš J. Glemžos, Vliko Vykdomosios Tarybos pirmininko pranešimo Vliko sesijoje NewYorke lapkričio 25.

mėšos, pieno ir žuvies pramonės įmonės nedavė užplanuotos produkcijos už 29,6 milijonų rublių. Iki šio laiko/65 proc. žvejybinį laivų prastovėjo uoste. Nepagamintų pagal planą žuvies produktų vertė siekia 8,2 mil. rublių.

Daromos pastangos paversti Lietuvą pramonės kraštu, ypač išvystyti prietaisų, elektrotechnikos pramonę, kuriai reikia mažiau žaliavos. Naujajame 20-ties metų plane pramonė Lietuvoje turinti išaugti 9 kartus, o žemės ūkis tik 3 kartus. Pramonė, skirta vietiniams reikalingams, vystoma mažiau.

Viešai skelbiamais duomenimis, visos sovietinės Lietuvos ūkyje 1961 metų pradžioje dirbo 605,000 darbininkų ir tarnautojų (be kolchozininkų). Profesinių sąjungų centro tarybos pirmininkas Grišin paskutiniuoju metu pareikalavo iš profesinių sąjungų, kad jos "visapusiškai sustiprintų visuomeninę kontrolę ir siektų išpildyti išpareigojimus". (Pravda 1961 gegužės 31). Profesinės sąjungos vis labiau tampa varovišku organu. Jos turi pagrįdinį prievaizdo, varovo vaidmenį.

Sekant prekybos apyvartą, galima nustatyti, kad ji kiekvienais metais didėja. 1956 metais mažmeninė prekyba apyvarta Lietuvoje buvo 5.068,3 mil. rublių, 1959 metais 7,846 mil. rublių (Sejū).

Lietuvos kraštas ir toliau apilplėšiamas. Tai iliustruoja 1960 metų ūkinės pajamos ir jų paskirstymas. Tais metais gauta iš viso 7,392.688 tūkstančiai rublių pajamų. Iš jų 2,906.128 tūkstančiai rublių atiteko Sovietų Sąjungai ir 4.486.560 tūkstančiai rublių palikta Lietuvai.

ALFREDAS JAKŠTAS konservuoja Chicagos Meno Instituto paveikslus.

Lietuvis atnaujina senus paveikslus

Alfredas Jakštas buvo pradėjęs studijuoti mediciną Harvardo universitete, bet vėliau pakeitė studijas ir perėjo į meno institutą. Medicinos studijos jam tiek padėjo, kad dabar, dirbdamas Meno Institute Chicagoje, kaip paveikslų konser-

SVIETIMAS
Paskutiniaisiais duomenimis 1961 metų pradžioje buvo 128 aštuonmetės, 646 vidurinės mokyklos; iš jų 34 internatai ir 76 technikumai. Iš viso Lietuvoje metų pradžioje mokėsi 512,000 žmonių. Šiais metais naujų mokyklų statybai išleista 8,5 milijonai rublių, atiduotos naudoti 26 naujos mokyklos. Mokyklose — internatuose šiuo metu mokosi 11,000 moksleivių; mokyklose, turinčiose darbo klases, 10,000. Aukštesiose Lietuvos mokyklose mokosi 27,000 studentų. Statistikos duomenimis šiuo metu iš 10,000 gyventojų mokosi 1.876 žmonės.

JAUNIMAS

Vis labiau gyvena veiklą komjaunimas, kuriam taip pat pavesta skiepyti jaunimui internacionalizmą, ateizmą, visomis galimomis priemonėmis atitrauti jį nuo Lietuvos praities, neleisti kilti jokiai pasipriešinimo dvasiai. Lietuvos jaunimas dar vis išreiškia jei ne fizinių, tai dvasinį pasipriešinimą sovietinei priepaudei. Vis plačiau ir plačiau jaunimas įjungiamas į darbą, mokyklose perteikiami darbiniai įpročiai, kad tokiu būdu jauni žmonės būtų sunkaus darbo sąlygomis išjungti iš nepageidaujamo dvasinio, tautinio ir politinio judėjimo.

RUSIFIKACIJA

Praėjusieji metai Lietuvoje, kaip ir kitose Sovietų pavergtose respublikose, pasižymėjo tolesniu bolševikinės diktatūros stiprinimu. Po 21-jo partijos suvažiavimo vis labiau ėmė stiprėti rusų kalbos ir rusinimo reiškiniai. Sovietiniame žurnale "Voprosy Jazykoznanija" (Nr 3-5, 1959 m.) buvo atvirai pareikšta, kad perėjimo į komunistinę laikotarpio visos sovietų valdomų tautų kalbos turės išnykti o jų vietą užims rusų kalba, kuri taps visuotine sovietinė (nukelta iš 6 psl.)

CHICAGOJE tarptautinėje parodoje lapkričio mėn. buvo įrengtas Lietuvos kampelis. Iš k. į d.; rengėjai ir talkininkai: B. Strikaitė, J. Vaičiūnas, Z. Balseytė, A. Trinkūnas, Z. Juskevičienė, J. Jasaitis — LB Centro Valdybos pirm. Lietuvos skyrių rengė Chicago LB apygarda.

BENDRUOMENĖS SVEIKINIMAS

(atkelta iš 3 psl.)

žovėmis, bet bendro darbo talkininkėmis. Tačiau, yra būtina, kad tokios grupės turėtų visų vieningą pasitarimą ir turėtų mandatų kalbėti visų vardu. Su apgailestavimu reikia konstatuoti, kad atsidūrę čia išeivijoje ir neturėdami bendro, visus jungiančio autoriteto, išsiskirstėme į grupių grupes ir, atrodė, esame pasiryžę ginčytis tol, kol visus mus suvienys bendras nutautimas. Ši beato-dairinė politinių srovių nesantaika labai aštriai yra jaučiamas lietuviškos visuomenės periferijoje ir įneša daug disharmonijos į Lietuvos Bendruomenės darbą. Todėl Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba ir laiko savo pareigą ieškoti kelių tai nesantaikai užbaigti ir suvienyti visus lietuvių tautinio solidarumo dvasioje. Vienybę galime pasiekti ne prievar-ta, bet laisvų sutarimu. Tam yra dvi, viena su kita glaudžiai susijusios sąlygos: pirma — broliška pagarba savo idėjiniams ar politiniams priešui, antra — objektyviai teisingas jo darbų vertinimas.

Šiandien, kada visas pasaulis yra atsidūręs sąmyšyje ir petikrume, viltys atgauti laisvę

Lietuvai darosi vis mažiau ir mažiau realios. Lietuvos ir kitų Pabaltijo tautų vardai vis dažniau ir dažniau yra minimi, kaip būsimos prekybos politinių mainų turguje. Tuo pačiu ir Lietuvos laisvinimo darbas neabejotinai darosi sunkesnis ir sunkesnis. Todėl turime ruoš-tis ilgai ir atkakliai kovai, panaudodami visas jėgas ir priemones. Performuokime savo gretas į vieningą frontą užmiršdami praities nesantaikas ir asmenines ambicijas. Garbė bus tam, kuris pirmas išties ranką sankaikai. Juk čia išeivijoje mes turime tik dvi partijas: vieną sudarome tie, kurie, kovodami su likimu, tikime į laisvą Lietuvą ir gyvą lietuviybę išeivijoje, o antrą sudaro tie, kurie pasiduoda likimui, vedančiam į nutautimą.

Didžiai gerbiami Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto darbuotojai, aš sveikinu jus Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vardu, dėkoju už reikšmingą ir didelį Tamstų atliekamą tautinio darbo barą ir linkiu, kad meilė lietuviui ir broliško vieningumo bei giles lietuviškos tolerancijos dvasia lydėtų jus ne tik šioje sesijoje, bet ir ateities darbuose.

Rūtos ansamblis Philadelphijoje

Rūtos ansamblis, vadovaujamas muz. Alg. Kačanausko, lapkričio 18 koncertavo Philadelphijoje, Lietuvos vyčių šventėje. Programos pirmoje dalyje buvo lietuviškos dainos, antroje — arijos iš operų.

Lietuviškų dainų programą sudarė: Ar aš tau, sese, nesakiau (harm. Alg. Kačanausko); Gražių dainelių (harm. L. Stuko); Per Klausučių uylėtę (harm. J. Karoso); Buvo gera gaspadinė (harm. L. Stuko) ir Plaukia Nemunėlis (harm. Alg. Kačanausko). Dueta "Vilniaus kalneliai" (harm. L. Stuko) atliko V. Mėlyniėnė ir O. Skurvydienė.

Arijas dainavo choras ir solistai. Buvo parinktos šios arijos: Vaidilūčių daina iš op. "Birutė" (M. Petrausko); Ūdrio daina iš op. "Pilėnai" (V. Klovo);

Jauno bajoro daina iš op. "Grażina" (J. Karnavičiaus), solo L. Stukas; Oi nėra niekur iš op. "Paskenduolė" (V. Baumilo); solo Florence Schirm; Ižanginis choras iš op. "Cavaleria Rusticana" (p. Mascagni); II akto įžanginė scena iš op. "Aida" (G. Verdi), solo Florence Schirm Toreodoro arija iš op. "Carmen" (G. Bizet), solo L. Stukas; Čigonų choras iš op. "Trubadūras" (G. Verdi); Habanera iš op. "Carmen" (G. Bizet), solo O. Zubavičienė.

Antroji dalis, buvo nors sunki, bet ansamblio koncerto dalyvių neapvylė. Kiekvienas išpildytas kūriny buvo palydėtas publikos pageidavimu pakartoti. Solistas Liudas Stukas, kaip visuomet, solo partijas su choru išpildė labai gerai.

Koresp.

Darbininko administracijoje veikia SPAUDOS KIOSKAS. čia gaunami naujausi lietuviški knygų leidiniai; lietuviški kryželiai labai pigiomis kainomis; lietuviškos plokštelės, maldaknygės bei įvairios devocijonalijos. Kas nori gerai melstis, įsigyja tik ką išėjusią iš spaudos prel. P. M. Juro maldaknygę DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS, 3-čiasis papildytas naujomis maldomis bei litanijomis leidimas. Maldaknygė labai patraukli ir gera dovana visokiems progoms. Kaina \$4.00. Dvi naujai išleistas knygos už \$5.00 — SAULĖ KRYŽIUOSE, Leonardo Andriekaus, religinio turinio eilėraščių knyga virš 200 psl. (paskirai kastoja \$3.00); ZVAIGZDĖ VIRŠUM GIRIOS, Alės Rūtos romanas, kuris vaizduoja senosios Lietuvos gyvenimą (kaina \$4.00). Užsakant abidvi kartu tik \$5.00. A. Lallo ZODYNAS už pusę kainos (vietoj \$14.00 — tik \$7.25 su persiuntimu). Lietuviškai — angliškai ir angliškai — lietuviškai. Virš 1250 psl., gražiai įrįstas. Yra tik robotas skaičius. Naudinga dovana visiems ir visada.

Užsakymus siųsti:

DARBININKAS

910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

SUKILIMO MINĖJIMAS CLEVELANDE

Siemet sukanka 20 metų, kai sukilusi lietuvių tauta iš savo krašto vijo raudonąjį okupantą. Tuo būdu šis sukilimas išreiškė mūsų tautos valią bei siekimą gyventi savu laisvu gyvenimu.

Clevelande gyveną to sukilimo dalyviai ir organizacijų atstovai sudarė komitetą jo su-kakčiai paminėti. Minėjimas bus gruodžio 3 šia tvarka: 10:30 val. pamaldos šv. Jurgio bažnyčioje su kun. L. Jankaus pamokslu, 6; val. vak. prof. J. Brazaičio paskaita ir meninė dalis.

Minime svarbų įvykį, tad rengėjai visus kviečia jame ko gausiausiai dalyvauti (R)

prašydami juos visus drauge dalyvauti mūsų rengiamam Naujų metų sutikime. Anksčiau atsakytą, kad nedalyvauja tik dėl to, kad mes neturime didelės ir gražios salės. Dabar vis daugiau gaunam pažadų dalyvauti šioje tikrai gražioje salėje. Daugelis iš jų pareiškia, kad jiems nereikia valgiams ir gėrimams parengtų stalų. Esant gausiam buffetui, jie patys užsisakys pagal savo skonį.

Meninę programą išpildys mūsų vietiniai menininkai.

Dar kartą maloniai prašome iš anksto užsisakyti stalus ir bilietus išigyti nurodytais adresais.

LB abiejų apylinkių valdybos

Naujų metų sutikimas

Lietuvių Bendruomenės abiejų apylinkių valdybos, rengiančios Naujų Metų sutikimą natjos parapijos salėje, maloniai prašo visus lietuvius jau užsisakyti stalus po 10 žmonių. Užsakymus priima abiejų apylinkių išdinininkai: A. Korsakas, tel. HE 1-4925 ir Pr. Puškorius, tel. UL 1-2595. Kam patogiau, tai juos gali užsisakyti ir pas kurį kitą valdybos narį.

Bilietų kaina: 8 dol. suaugusiems, 6 dol. jaunimui ir 2 dol. tiems, kurie nenorės pasinaudoti valgiais ir gėrimais parengtu stalu. Jie patys galės nusipirkti Moterų Sąjungos gražiai parengtame bufete.

Parapijos klebonas kun. J. Angelaitis dar kartą praneša, kad mokyklos patalpa Naujų Metų sutikimui leidžiama naudoti iki 2 val. ryto. Taip pat bus leidžiama statyti valgių stalus didžiojoje salėje. Tik tas, kas bus pavėlavęs juos užsisakyti, galės naudotis kitos salės stalais. Jis manąs, kad bilietai nėra per brangūs. Apie jų brangumą kalba tik tie, kurie kitur eidami dar daugiau pasidoro išlaidų. Be to, jie, taip darydami, nepalaiko lietuvių vienybės.

Kreipdami didelį dėmesį į mūsų jaunimą, esam išsiuntę raštus — kvietimus keturiom organizacijom (ateitininkų, neon-lituanų, santariečių ir skautų),

Iš Lietuvos vyčių veiklos

Newark, N. J., Lietuvos vyčių 29 kuopa turėjo susirinkimą lapkričio 21 šv. Jurgio salėje. Susirinkimą pradėjo pirmininkas Ch. Strolis malda.

Buvo aptarti du svarbūs dalykai: Lietuvos nepriklausomybės minėjimas ir lietuviško kryžiaus statymas.

Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimą kuopa rengia vasario 18 šv. Jurgio salėje. Programa bus paskelbta vėliau.

Kuopa yra nusprendusi pastatyti lietuvišką kryžių, kurio pašventinimas numatomas birželio 7. Dail. Jonas Subačius pakviestas padaryti kryžiaus planus. Jokūbas Stukas, kuris vadovauja vyčių kultūriniam reikalui, vadovaus ir aukų rinkimo komitetui. Kryžiaus statybai skirtas aukas galima įteikti komitetui nariam arba pasiųsti kun. Petriui Totoraičiui, Holy Trinity Rectory, 207 Adams Street, Newark 5, N. J.

Susirinkime dalyvavo ir keli jaunieji vyčiai. Baigiant susirinkimą, kun. P. Totoraitis sukalbėjo maldą. Sugiedotas ir Lietuvos vyčių himnas. Kitas susirinkimas bus gruodžio 19. Bus renkama nauja valdyba ir prisimenamos Kalėdų šventės.

F. V.

'Festival of Stars' Hosts Celebrities of Television

JOSE MELIS GENEVIEVE KAY ARMEN

Jose Melis, Carmel Quinn, Shelley Berman, Arlene Francis, Sam Levenson, Betty Johnson, Lou Holtz, Kay Armen, Milton Kamen, Dody Goodman, Johnny Desmond, Phil Foster, Bill Wendell and Al Fanelli and the orchestra from "The Jack Paar Show" will volunteer their talents when the Paulist Fathers of St. Paul the Apostle Church present a "Festival of Stars," a benefit variety show, on Saturday, December 2, at 8:30 P.M. at the Church Auditorium, West 60th Street and Columbus Ave., Manhattan. The youth activities program for teen-agers and grammar school children of the area will be benefited by the show, which will be m.c.'d by Bill Wendell of NBC-TV's "Jan Murray Show." New equipment for the sports program of the Father Hecker Club, funds for dances and parties during the winter months, special summer recreational programs and small partial scholarships for education will be purchased with the proceeds of the event. Chairman of the "Festival of Stars" benefit is the Rev. George P. LeBlanc, C.S.P. Co-chairmen are Tom Cochran and John Lynch. Members of the program committee include Miss Sheila Reilly, Mrs. Wm. Harris, Mrs. John Reddy, Mrs. Charles L. Tate, Jr., Mrs. James Ellis, Miss Mary McCane, Miss Winifred Mullin, Peter Leabey, and Chris Carroll. Musical accompaniment for the singers will be under the direction of Al Fanelli and the orchestra from "The Jack Paar Show." Tickets on sale at: Catholic Information Center, W. 59th St. & Columbus Ave. Adults \$2.50; high school students \$1.50. Use coupon below for mail orders.

Order by mail to:
Church of St. Paul Apostle 415 W. 50th St.
N. Y. 19, N. Y.
Please send ..... tickets for "Festival of Stars"
Payment enclosed \$.....
Name .....
Address .....
City ..... Zone .... State .....

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130

DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA

DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ

- vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės.
- Specialiai žemos kainos siunčiant audinius į užsienį.
- Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klientam. Prašome užėiti ir pasižiūrėti!

LIETUVOS KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS ROCHESTERY

EGLĖ prie George ežero New Yorko valstybėje. Nuotr. V. Maželis.

LIETUVIAI VAKARŲ EUROPOJE

Vakarų Europoje gyvena lietuviai yra susijungę pagal Pasaulio Lietuvių Bendruomenės statutą. Net ir ten, kur lietuvių yra nedaug (pvz., Danijoje, Švedijoje, Belgijoje), veikia tų kraštų Lietuvių Bendruomenės valdybos. Šios institucijos padeda lietuviams įsijungti ir pabaltiečių ar pavergtųjų bendras organizacijas.

Daugiausia lietuvių gyvena V. Vokietijoje ir Anglijoje. Čia lietuvių veikla yra žymiai gyvesnė nei kitur. Anglijoje yra lietuvių namai, sodyba, Nidos knygų klubas, spaustuve, kur leidžiamas "Europos lietuvis" ir spausdinamos knygos.

Vokietijoje beveik visi lietuviai yra pasitraukusieji iš Lietuvos. Dalis jų dėl ligų ir senatvės negalėjo toliau išemigruoti ir liko Vokietijoje. Jais visą laiką įvairiais būdais ir priemonėmis rūpinasi Balfas, daug pagelbsti ir Lietuvos Raudonasis Kryžius. Bendra tvarka mūsų žmonėmis rūpinasi ir vokiečių įstaigos.

Dideliu Vokietijos lietuvių nuopelnu reikia laikyti, kad čia buvo įsteigta Vasario 16 gimnazija. Gimnazija išlaikoma

JAV lietuvių ir organizacijų atvomis, prisidedant ir kitų kraštų lietuviams.

Tiek Vokietijoje, tiek kitose kraštuose būtų galima daugiau nuveikti, bet trūksta intelektualinių jėgų. Ypač tai jaučiama Vokietijoje, kur dėl intelektualinių jėgų trūkumo negalima pilnai išvystyti nei bendradarbiavimo tarp pabaltiečių, nei tarp kitų pavergtųjų tautų.

Sovietinė propaganda
Vokietijos lietuvių sovietai ir dabar neužmiršta. Iš Berlyno uždarais vokais siuntinėjamas paštu "Tėvynės Balsas". Tačiau jis pasiekimo neturi. Per metus vos tik vienas kitas ryžtasi grįžti sovietinėn Lietuvon. Tuo tarpu iš Lietuvos 1960 m. vokiečių repatriacijos keliu į Vakarus persikėlė per 2,000 žmonių.

Laikas nuo laiko lietuviams siuntinėjami rotatorium atspausdinti pamfletai, nukreipti prieš Lietuvos laisvinimo veiksmus ar atskirus asmenis. Pasirašomi slapyvardžiais "nepriklausomieji", "Lietuvos patriotai". Ypatingos reikšmės šie rašiniai neturi.

Didesnės reikšmės neturi ir sovietų pastaruosiu metu sustip-

Rochester, N. Y. Lapkričio 26 Lietuvos karių iškilmingame minėjime kalbėjo buv. diplomatas ir žurnalistas Pranas Dailidė. Savo pranešime apžvelgė dabartinę JAV užsienio politiką ir pavergtųjų kraštų laisvinimo problemas. Prelegento nuomone, Europa greičiau parodysianti bolševikams savo nugarą, negu JAV. Dėl to lietuviams, gyvenantiems laisvuose kraštuose, reiktų jau dabar visą laisvinimo darbą atitinkamai perorganizuoti.

Meninę dalį išpildė vietos bendruomenės choras, rašytojas Jurgis Jankus ir artistė J. Zmuidzinienė. Jurgis Jankus iš naujai rašomo romano "Pušis" perskaitė trumpą ištrauką, primenančią savanorių organizavimosi istoriją. Bendruomenės choras, vad. Jono Adomaičio, pagiedojo maldą už žuvusius karius (Vanagaičio) ir kelias kitas dainas. J. Zmuidzinienė su giliu išjautimu papasakojo Jono Biliūno "Liūdna pasaką", pasaką, primenančią carų laikus, bet ir šiandieninėje Lietuvoje priešpaužia nieku nesiskiria nuo anų liūdnujų laikų.

Lietuvos karių minėjimas buvo pradėtas 11 val. mišiomis už žuvusius Lietuvos karius ir partizanus. Mišias aukojo ir pamokslą pasakė mariojonas kun. P. Činikas.

Iškilmingas minėjimas buvo pradėtas JAV ir Lietuvos himnais, kuriuos sugiedojo bendruomenės choras. Minėjimui vadovavo Vyt. Zmuidzininas. Rengė vietos lietuvių karių veteranų Ramovės skyrius.

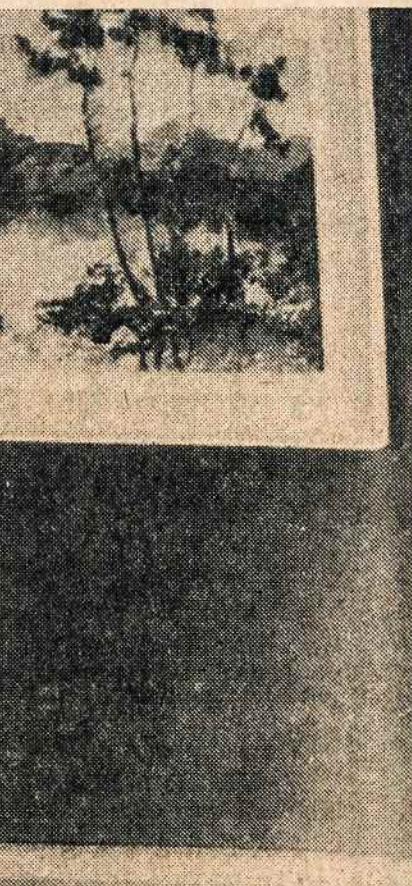
Po minėjimo žemutinėje parapijos salėje Ramovės nariam

PHILADELPHIA, PA.

Gruodžio 9, šeštadienį, 7 v.v. lietuvių banko patalpose, 202 North Broad St., įvyks Lietuvių Bendruomenės Philadelphia apylinkės visuotinis metinis susirinkimas. Darbotvarkėje bus valdybos ir kontrolės komisijos pranešimai ir naujos valdybos ir kontrolės komisijos rinkimai. Philadelphia lietuvių prašomi kuo daugiau susirinkime dalyvauti.

Sekmadienį, gruodžio 10, 3 val. popiet tarptautinio instituto patalpose (naujas adresas 13th St. ir Spruce St. kampas) įvyks mūsų žymaus dailininko ir muziko M. K. Ciurlonio minėjimas. Paskaitą skaitys Aleks. Rannitas. Meninėje dalyje pianistė Julija Rajauskaitė - Šiušienė paskambins Ciurlonio ir kitų kūrinius. T.G.

rintos radijo transliacijos į Vakarus lietuviškais temomis. Transliacijos dabar vedamos iš kelių centrų. (Iš J. Glemžos pranešimo Vliko sesijoje lapkričio 25 New Yorko).

KUN. J. PAKALNIŠKIS IR KUN. A. RACKAUSKAS apžiūri dail. J. Pautieniaus parodą.

ir svečiam buvo surengtos vaišės. Prisiminimus iš pirmųjų savanorių dienų papasakojo sav. Antanas Skruzdys, sav. Petras Druseikis, pulk. Pranas Saladzius ir kt. Br. Velminskas, prisiminęs 1917 m. Rygoje pirmąjį liet. karių koncertą, kuriame pulk. Liormanas dainavo "Karvelėlio" solo partiją, pakvietė prisiminimui padainuoti. Pulk. Liormanas, nors ir šventas 70 metų sukaktį, vietos chorui pritariant, galingai padainavo tą dainą.

N. Metų sutikimą rengia vietos bendruomenės valdyba šv. Jurgio parapijos salėje. Tik kažkodėl šiais metais sugalvojo dalyvavimą apriboti 7.50 asmeniui kai pėnai toje pačioje salėje visi išsitekdavo už 1.50 asmeniui.

Šv. Jurgio parapijos kleb. kun. Pranas Valiukevičius rengiasi statyti lietuvišką kryžių prie bažnyčios.

Petro Norkeliūno 65 metų sukakties pagerbtuvėse spalio 2 dalyvavo apie 300 žmonių. Rengė jo draugai ir organizacijos. Petras Norkeliūnas, senosios kartos lietuvis, jau 28 metai, kaip yra šv. Jurgio dr-jos pirmininkas ir Alto — Balfo skyr. pirmininkas nuo šių organizacijų atsiradimo dienos.

Bendruomenės choras, vadovaujamas Jono Adomaičio, gruodžio 12 dalyvavo Rochesterio miesto rengiamame tautybių kalėdiniame pasirodyme. Dalyvauja choras ir liet. tautinių šokių grupė, vad. St. Ilgūno.

Antanas Leleivičius (Lelis), dr. Vl. Lelio, Antano Lelio, Vosylienės ir Sinkienės tėvas, mirė sulaukęs 81 metų.

RELIGINIS LIETUVIŲ KONGRESAS

Kunigų Vienybės New Yorko-New Jersey provincijos metiniame susirinkime antradienį, lapkričio 28, pas pranciškonus Brooklyne, dalyvavo 19 šios provincijos kunigų. Metinės veiklos pranešimus padarė provincijos pirmininkas kun. N. Pakalnis, sekretorius kun. St. Raila ir išdin. kun. J. Pakalniškis. Iš pranešimų paaiškėjo, kad praėjusieji metai šios provincijos veikloje buvo vieni iš veikliausių. Kartą į mėnesį susirinkę kunigai aptardavo aktualiuosius pastoracinius bei katalikiškosios akcijos reikalus, stebėjo ir derino katalikiškų organizacijų veikimą.

Kunigų Vienybės seimas, peritą vasarą įvykęs Marianapoly, šios provincijos Kunigų Vienybės vadovybei pavadė suorganizuoti Religinį Lietuvių Kongresą 1964 metais pasaulinės parodos metu New Yorko. Susirinkimas prašė šios provincijos lietuvių parapijų klebonus

Lietuvių spaudos kioske jau yra gautos šios knygos: B. Brazdžionio Vidudienio Sodai, Pr. Naujokaičio romanai Ilūžė tiltai, B. Armonienės Leave Your Tears in Moscow, Stepo Zobarsko The Makers of Gods, St. Zobarsko Bobby Wishingmore, iliustracijos dail. Korsakaitės ir kt. Taip pat yra gautos Kalėdų ir N. Metų sveikinimo atvirutės iš Draugo, Tėviškės Žiburių ir kt. leidyklų.

BALTIMORĖS ŽINIOS

Parapijos mokykla, kuriai vadovauja seserys kazimierietės, jau pradėjo rengtis kalėdinei programai — vaidinimui, kuris šiemet įvyks gruodžio 10 šv. Alfonso salėje.

Altoriaus ir rožančiaus draugijos lapkričio 26 dalyvavo 8:30 val. mišiose, kurias aukojo jų dvasios vadas kun. K. Pugevičius. Po mišių parapijos salėje turėjo pusryčius ir susirinkimą.

Maldos diena (day of recollection) ruošia šv. Alfonso parapijos sodaliečių. Kiekvienais metais jos praleidžia dieną maldoje. Šiemet toji maldos diena bus gruodžio 3, sekmadienį. Prasidės mišiomis, kurias aukos sodaliečių dvasios vadas kun. A. Dranginis. Jis vadovaus visom pamaldom ir sakys visus pamokslus.

Lietuvių svetainės 40 metų sukakties minėjimą rengia svetainės direktoriai gruodžio 2. Vakarienių programą pradės kun. A. Dranginis maldą. Dalyvauja Lietuvos atstovas Washingtono J. Kajeckas, lietuvių geras draugas kongresmanas Edward Drangmatz ir kiti miesto bei valstybės pareigūnai. Vakarienių pradžia 7 v. v.

Kalėdėjimas, metinis parapijų lankymas, jau pasibaigė.

ir, be to, kun. L. Jankų, kun. St. Railą, kun. V. Budrecką, kun. V. Dabušį ir vieną iš tėvų pranciškonų artimiausiu laiku susirinkti ir išrinkti Religiniam Kongresui Rengti Komitetą, kuris numatys reikalingas kongresui rengti komisijas bei jų sudėtį.

Kun. L. Jankus pranešė apie Balfo rūpesčius, o kun. V. Dabušis apie ALR Katalikų Federacijos seimą Detroito spalio 21-22. ir padalino susirinkusiems brošiūrą apie ALRKF veiklą — "Mūsų Darbai".

Atėinantiesiems metams KV šios provincijos valdyba perrinkta ta pati — pirmin. kun. N. Pakalnis, sekret. kun. St. Raila, išdin. kun. J. Pakalniškis.

Pirmininkas padėkojo konfratrams už malonų bendradarbiavimą, o tėvams pranciškonams už jaukią prieglaudą susirinkimams ir vaišingumą. d.

kt. Taip pat yra gautos Kalėdų ir N. Metų sveikinimo atvirutės iš Draugo, Tėviškės Žiburių ir kt. leidyklų.

BALTIMORĖS ŽINIOS

Parapijos mokykla, kuriai vadovauja seserys kazimierietės, jau pradėjo rengtis kalėdinei programai — vaidinimui, kuris šiemet įvyks gruodžio 10 šv. Alfonso salėje.

Altoriaus ir rožančiaus draugijos lapkričio 26 dalyvavo 8:30 val. mišiose, kurias aukojo jų dvasios vadas kun. K. Pugevičius. Po mišių parapijos salėje turėjo pusryčius ir susirinkimą.

Maldos diena (day of recollection) ruošia šv. Alfonso parapijos sodaliečių. Kiekvienais metais jos praleidžia dieną maldoje. Šiemet toji maldos diena bus gruodžio 3, sekmadienį. Prasidės mišiomis, kurias aukos sodaliečių dvasios vadas kun. A. Dranginis. Jis vadovaus visom pamaldom ir sakys visus pamokslus.

Lietuvių svetainės 40 metų sukakties minėjimą rengia svetainės direktoriai gruodžio 2. Vakarienių programą pradės kun. A. Dranginis maldą. Dalyvauja Lietuvos atstovas Washingtono J. Kajeckas, lietuvių geras draugas kongresmanas Edward Drangmatz ir kiti miesto bei valstybės pareigūnai. Vakarienių pradžia 7 v. v.

Kalėdėjimas, metinis parapijų lankymas, jau pasibaigė.

Vincas Treinys (Trainis), senos kartos lietuvis, po sunkios operacijos mirė lapkričio 18. Gedulingos mišios už jo sielą buvo aukojamos šv. Alfonso bažnyčioje lapkričio 21. Palaidotas Lorraine Park kapinėse. Liko nuliūdusi žmona Katrė, dukra Evelyn ir anūkai.

Antanas Mandravitskas (Montros) mirė šv. Agnietės ligoninėje lapkričio 22. Velionis veikė įvairiose lietuviškose organizacijose. Šis mandagus senelis visiem teikė gražų pavyzdį kaip susipratęs katalikas. Penki kunigai aukojo gedulingas mišias už jo vėlę šv. Alfonso bažnyčioje lapkričio 27. Palaidotas New Cathedral kapinėse. Liko nuliūdusi žmona Sofija, dukros Rita ir Jean, nuliūdęs sūnus Bernardas.

Jonas Obelinis

J. PAUTIENIAUS PARODOS NEWARKE IR ELIZABETHE

Dail. Juozo Pautieniaus darbų paroda pirmą kartą bus Newarko gruodžio 9-10, šv. Jurgio draugijos salėje (180 New York Ave.). Valandos: šeštadienį nuo 3 val. popiet iki 9 val. vak; sekmadienį nuo 12 val. popiet iki 5 val. vak. Elizabethės bus gruodžio 16-17 lietuvių laisvės salėje (269 Second St.). Valandos tos pačios, kaip Newarko. Į abi parodas įėjimas nemokamas. Parodas ruošia ir visus New Jersey lietuvius atsilankyti kviečia Lietuvos Atsiminimų radijo direktorius Jokūbas Stukas.

DETROIT, MICH.

Lietuvių organizacijų centro metinis vakaras bus šeštadienį, gruodžio 2, 7 v. v. ispanų salėje, West Vernor ir kampas 25-tos gatvės. Vakaro programa išpildys dramos mėgėjų samburis, vadovaujamas rež. Zuzanos Mikšienės. Bus suvaidinta Ruth Goetz 3 veiksmų "Ipdinė". Po vaidinimo bus šokiai ir bufetas su užkandžiais ir gėrimais. Įėjimas 1.50 dol., 1 dol. studentams; šokiams 1 dol. Pelnas skiriamas Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimo reikalui. rjv

IŠ VISUR

— **DARBININKAS** Nekalto Prasiidėjimo savaitėje išeis tik vieną kartą, gruodžio 6, trečiądienį.

— **Anglijos lietuvių** vis daugiau išsikelia į kitus kraštus. Iš Manchesterio lietuvių kolonijos neseniai emigravo į Australiją ir Kanadą 10 lietuvių. Motyva daugiausia šeimyniniai: vyksta pas šeimos narius arba gimines.

— **Australijoje** leidžiamas "Mūsų Pastogės" savaitraščio redaktorius Julius Vėteikis pasitraukė nuo lapkričio 14. Laikraštį leidžia Australijos Lietuvių Bendruomenė, kurios vadovybei ir pačiam laikraščiu neseniai daug rimtų priekaištų padarė Australijos lietuviai kapeilonai.

— **Inž. Kazys Pusnikas**, dirbęs Hastings, Mich., lapkričio 22 sužeistas automobilio katastrofoje. Sulaužyta dešinė koja žmonai Adelei sužalotas veidas. Abu gerokai sutrenkti. Nelaimė įvyko bevažiuojant į Floridą atostogų. Abu paguldyti Winter Haven miestelio ligoninėje. Lenkiant sunkvežimį, į jų mašiną atsidūrė iš priešingos pusės vairuojama mašina.

Dail. J. Norkus, iš Montrelio, vėrcias bažnyčių dekoravimu. Montrealyje dekoravo rytų apeigų bažnyčią, So. Bridge, Mass., rumunų bažnyčiąi nupiešė per 30 paveikslų.

— **Sol. Janina Luskaitė** yra pakviesta koncertui į Los Angeles. Koncertą rengia šv. Kazimiero lietuvių parapija kovo 4, šv. Kazimiero dieną. Programą išpildys solistė ir parapijos choras, vadovaujamas kompoz. Br. Budriūno.

— **Muz. Anicetui Šlapeliui**, gyvenančiam Long Beach, Cal., atėinančių metų sausio 7 suėina 75 metai amžiaus ir 45 metai jo muzikinės veiklos.

— **Angėlė Raulinaitienė** su sūnum Dariu iš Los Angeles išvyko į Australiją lankyti motinos. Angėlė ir jos vyras Alg. Raulinaitis anksčiau abudu gyveno Australijoje. A. Raulinaitis yra šv. Kazimiero lietuvių parapijos choro pirmininkas.

— **Stamford, Conn.**, sėkmingai veikia amerikiečių tarpe lietuvių komitetas kovoti su komunizmu (American Lituanian Committee Against Communism). Lapkričio 10 buvo prarvestas masinis mitingas Genoveses Steak House. Gruodžio 8 d. 8 val. vak. toje pačioje vietoje mitingas kartojamas. Bus rodomas filmas "Operation Abolition". Filmas dokumentuotas, gamintas JAV vyriausybės. Rodo komunistų sukurstytas studentų riaušes San Francisco mieste 1960. Įėjimas laisvas. Visi kviečiami ir laukiami.

— **Jurgio Grincevičiaus-Rinkevičiaus**, sūnaus Juozo ir Ievos Adomaitytės, gim. Obstrutų kaim. Vilkaviškio aps., iš Lietuvos išvykusio 1929, gyvenusio Urugvajuje (Montevideo) ir Brazilijoje (Rio de Janeiro ir Sao Paulo), ieško žmona ir dukta Stasė. Rašyti: Bronė Prantkelevičienė, Centralinis paštas, Abon. P-d 245, Kaunas, Lithuania.

Vytauto Augustino LIETUVOS VAIZDŲ ALBUMAS

LIETUVA

yra geriausia dovana visokioms progomis. Albumo vaizdai kalba apie Lietuvą visiems suprantama kalba, todėl jis tinka visiems, kas kokia kalba bekalbėtų.

Albumas LIETUVA yra gražiausia Kalėdinė dovana Kiekvienam verta jį pačiam įsigyti ir kitam dovanoti, ypač mūsų draugams amerikiečiams. Užsakymus siųsti:

Ateitininkų Federacija, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y. Gaunamas ir pas platintojus. Kaina — \$5.00. Užsisakyk tuojau!

LIETUVIAI KALĖDŲ FESTIVALyje

LOS ANGELES, CALIF.

Ir šiais metais Los Angeles miestas Barnsdall parko galerijoje gruodžio 8-17 rengia Kalėdų festivalį, pavadintą "Christmas from Many Lands". LB apylinkė, pakviesta Los Angeles miesto meno departamento direktoriaus atstovauti vietos lietuvių kolonijas, tuojau ėmėsi paruošiamųjų darbų. Bus papuošta lietuviška Kalėdų eglutė. Šį darbą sutiko atlikti E. Lemberginė ir N. Lembergaitė - Enck. Eglutės kambarėlių rengs bei papuos A. Zaliūnas ir D. Vebeliūnaitė. Tautų pasirodyme lietuvių dalyvaus gruodžio 17 d. 3 val. Programoje bus tautinių šokių grupė Žilvitis, vadovaujama D. Vebeliūnaitės, ir LB jaunių grupės choras, kurio vadovė yra O. Razu-tienė. Savaigaliais prie Eglutės budės ir, reikalui esant, duos atitinkamus paaiškinimus tautiniais rūbais apsirengusios skautės, vadovaujant D. Gustaitei.

Tautiniai šokiai televizijoje. LB apyl. globojama jaunių tautinių šokių grupė, vadovaujama O. Razu-tienės, gruodžio 7 10-15 val. prieš piet pasirodys televizijos programoj (13 kanale) Living in the West, skirtoje mokyklų mokiniams. Lietu-viai šoks Grandinėle ir Vainikų šoki. Programoje dalyvaus I. Bernotaitė, I. Dantaitė, B. Kaz-lauskaitė, E. ir R. Motiejūnai-tės, A. Narkevičiūtė, V. Radve-nis, D. Razu-tytė, V. Rėklaitytė, L. Stančikaitė ir D. Steikū-naitė. Daugumas šios grupės dalyvių yra lituanistinės mokyklos mokiniai arba iš jos jau iš-ėję.

Naujų Metų sutikimas
N. Metų sutikimo balius, ku-rį rengia LB apylinkė, bus erd-

NEWARK, N. J.
Novena Nekalto Prasidėjimo šventės belaukiant, Svenč. Tre-jybės bažnyčioje pradėta lap-kričio 30, baigsis gruodžio 8. Novenos pamaldos būva kas-dien: angliškai 5:15 val. popiet, lietuviškai — 7:30 val. vak. No-venos pamaldas veda kun. dr. Jonas Matusas iš New Yorko.

Gailutė Ošlapaitė, Raimundo ir Reginos Ošlapų dukte, pakrikštyta Padėkos dieną. Krikš-to tėvais buvo Modesta Ple-chavičiūtė ir dr. Julius Smulkš-tys. Ošlapai augina dar 3 sū-nus.

Kariuomenės šventėje lapkri-čio 19, bažnyčioje buvo pamal-dos už žuvusius karius; salėje minėjimo programą išpildė šeš-tadienės mokyklos mokiniai, vadov. Paulinos Tiknienės ir Onos Skurvydienės.

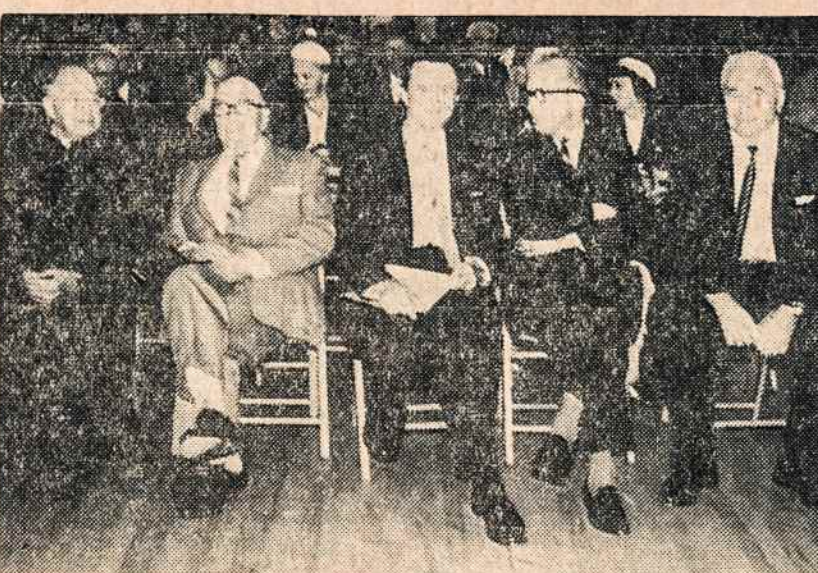
Gedulingos pamaldos lapkri-čio 19 atlaikytos už a. a. Mag-daleną Mickevičienę, O. Skur-vydienės motiną, mirusią Lietu-voje. K. T.

vioje ukrainiečių kultūros cen-tro salėje, 4315 Melrose Ave. Programoje bus muz. P. Armo-no vadovaujami vyrų ir mote-rų kvartetai. Šokiai nuo 8:30 iki 2 val. Įėjimas, įskaitant va-karienę, 6 dol. asmeniui; stu-dentams 4 dol. Pelnas skiria-mas lietuvių kultūriniam reika-lam. Biliėtų jau iš anksto gali-ma gauti pas LB apyl. valdy-bos narius arba Lietuvių Die-nų leidėją A. Skirių, tel. NO 4-2919.

Skautų sukaktys
Spalio 21 skautai akademikai minėjo akademinio skautų sąjū-džio 37 metų sukaktį. Iškilmin-gas posėdis įvyko šv. Kazimie-ro parapijos salėje. Pirmininka-vo L. Grinius. Veiklos apžvalga davė M. Naujokaitis. Po to bu-vo vaisės ir jaunimo pasilinks-minimas. Lapkričio 11 skautų Ramiojo vandenyno rajonas to-se patalpoje minėjo Lietu-vos skautų sąjungos 43 metų ir Los Angeles skautų tuntu 10 metų veiklos sukaktį. Eilė skautų buvo pakelti į aukštes-nius laipsnius ar apdovanoti žymenimis. Skautų rajono va-das V. Pažiūra apžvelgė skau-tų nueitą kelią. Kun. A. Valiuš-ka pašventino vėliavą, kurios krikštaitėviams buvo Radvenienė ir M. Naujokaitis. Ta proga bu-vo surengta parodėlė, kurios vertingiausi eksponatai buvo G. Tamulaičio lietu-vo pašto žen-kalai, įvertinti premijomis ameri-kiečių filatelistų konkursinėje parodoje. Minėjimas baigtas skautišku lauzu ir dainomis. Lapkričio 12 šv. Kazimiero pa-rapijos bažnyčioje buvo pamal-dos už žuvusius skautus parti-zanus ir skautiškos idėjos ug-dytojus.

Kalėdų eglutė
Lituanistinės šeštad. mokyk-los Kalėdų eglutė bus gruodžio 24 d. 1 val. šv. Kazimiero pa-rapijos salėje. Bus pastatytas Balės Vaivorytės vieno veiks-mo vaizdelis "Skaidrytė". Daug vaikų dalyvaus žvėrelių, snie-guolių, žvaigždžių ir angelų ro-lėse. Gausiai įpinta Kalėdų giesmių. Vaizdelis bus užbaig-tas gvuoju paveikslu "Lietu-vos Dvasia". Režisuoja moky-t. O. Razu-tienė.

Supažindinimas su enciklika
Gruodžio 10 d. 12 val. šv. Kazimiero parapijos salėje atei-

LOS ANGELES, Calif. Kristaus Karaliaus šventės minėjime sėdi iš k. į d.: kan. A. Steponaitis, K. Liaudanskas, inž. J. Motiejūnas, L. Valiukas ir V. Kazlas. Nuotr. U. Briedžio.

HOLLYWOOD, CALIF., lapkričio 12 Baltic lietuvių demokratų klubo susirinkime iš k. į d.: inž. J. Kiškis, solistė F. Korskaitė, kandidatas į kongresm. John O'Keefe, D. Burokienė, V. Burokas ir S. Scarpitta. Nuotr. L. Briedžio.

Gyvenimas kolonizuotoje Lietuvoje

(atkelta iš 4 psl.)

tinkamai sendraugiai nagrinės visuomenės kalba. Kaip atrodo Rusijoje ir tautinėse teritorinėse respublikose gimtosios kalbos vartojimas, matyti iš šių skaičių: rusų yra 114, 588,000, rusiškai kalba 99,8 pr., ukrainiečių — 36,981.000 (87,6) baltarusių 7,829,000 (84,1), lietuvių 2,326,000 (97,8), latvių 1,400.000 (95,1), estų 969,000 (95,1), lenkų 1,380,000 (45,5) žydų 2,268,000 (20,8). Lietuvoje įvestas stipresnis rusinimas,

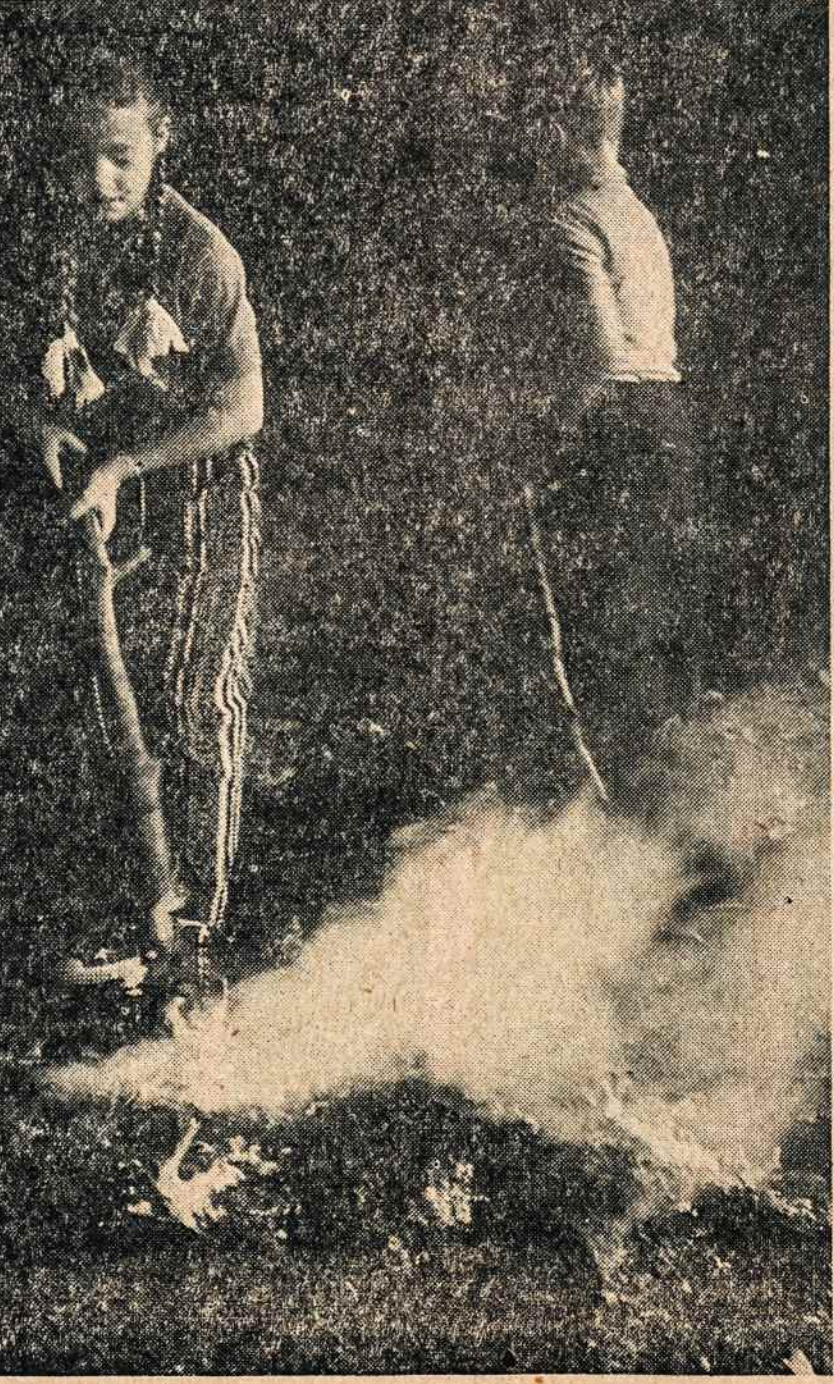
paskutinįją papiežiaus encikli-ką — Mater et Magistra. Diskusijoms įvadą padarys dr. P. V. Raulinaitis, su paskiromis enciklikos dalimis supažindins D. Karaliūtė, J. Polikaitis, J. Raulinaitis ir F. Palubinskas. Po diskusijų J. Jodelė kalbės apie ateitininkų sendraugių suvažiavimą Chicagoje. I. M.

tendencingai ir ciniškai iškrai-pomi Lietuvos istorijos duome-nys. Savo atskaitiniame pranešime rugsėjo 27 Sniečkus nuro-dė, jog būtina gerinti rusų kalbos dėstymą Lietuvos mokyk-lose, ypatingą dėmesį skirti tam, kad respublikos kaimo jau-nimas mokytųsi rusų kalbos. Apie 45 proc. Sovietų S-gos gy-ventojų nerusų prievartaujami pamiršti savo kalbą.

ADMINISTRACIJA

Kalbant apie Lietuvos admini-straciją negalima pasakyti, kad ji išimtinai rusų rankose. Lietuvių, dirbančių įvairiuose atsakinguose posteose yra dau-giau, tačiau visur, kaip taisyklė, galima rasti rusų, kurie lai-kosi "už pečių, šešėlyje". Tai ypač pabrėžtina apie Lietuvos kp ck sąstatą, ministrų tarybą, liaudies ūkio tarybą, paskiras ministerijas. Lietuva išvengė ir tokio valymo, kaip pavyzdžiui Latvija, kurios komunistai bu-vo apkaltinti nacionalizmu, bur-žuazinės praeities puoselėjimu.

Mažesni administraciniai vie-netai, kaip rajonų partijos kom-itetai ir rajonų vykdomieji komitetai turi mažą rusų tar-nautojų procentą, ir tie daž-niausiai yra Lietuvos rusai, at-seit, moka lietuviškai. Miestuo-se — kitas vaizdas. Čia jau ru-sų daugiau. Tiesa, jie nei vienas neužima partijos pirmojo sekretoriaus ar vykdomojo kom-iteto pirmininko vietos, daž-niausiai yra pavaduotojai. Ta-čiau šis faktas kalba apie did-elį "žmonių šešėlyje" vaidme-nį.

NEW YORKO apylinkėje lietuvių vaikai degina lapus. Nuotr. V. Maželio.

COUNTRY BOARD
NASSAU—SUFFOLK
Gracious Living for Senior Citizens
Family Dining - Home Cooking
Spacious grounds—overlooking Bay
Catholics welcome; rates \$25 wk. and Up. PO 7-9754

PHOTOGRAPHS
JAMES GILBERT
Photographer
Specializing in Weddings and Por-trait photography. Call FO 8-5497 for appointments. Reasonable rates.

RELIGIOUS NOTICE
DREAM BOOKS
CANDLES - INCENSE - OILS
RELIGIOUS ARTICLES
Send 25¢
(Coin or Stamps)
For Number Publications Write
VERNON BOOK SALE
P.O. Box 88 — Dept. L
Mt. Vernon, N. Y.

Am I Too Old To Be A Brother?
40 years is not too old when one en-joys an honorable reputation, good health, and sufficient generosity. To live a life of Eucharistic Adoration and Apostolate. Send for our Lite-rature on the Eucharistic Vocation.
The Blessed Sacrament Fathers
184 East 76 St., New York 21, N.Y.

BAKERIES
Visit **BALDIZZI ITALIAN BAKE SHOP**. Finest Italian and French Bread. All varieties of fresh Rolls, Bread Sticks and Biscuits. Full line Butter Cookies and imported Con-fections. — 133 Dykman St. WI 2-3490. Open Sundays till 2 P.M.

CHILDREN BOARDED
WOMAN WILL TAKE CARE OF CHILDREN DURING THE DAY.
Reasonable Rates
Catholics Welcome
Call after 7 p.m. AU 6-1279

EXPERIENCED CHILD CARE MEALS
Catholics welcome. Very reasonable
93 Cooper St., Brooklyn
HY 1-2611

Baisly Park Section
MOTHERLY CARE FOR YOUR CHILD
Pleasant Surroundings. Reasonable
Catholics Welcome
OL 9-9247

REAL ESTATE
Woodhaven near Forest Park — Detached 40 ft. Plot, 3 Room Apt. 1st Floor - 5 Room Duplex Apt. on 2nd & 3rd Floor - Oil fired Hot water heat - 2-car garage - all vac-ant & decorated \$20,500. SACKETT HI 1-5600, 92-16 Jamaica Avenue, Woodhaven.

DISPLAY
MICHAEL TENORE
Wearing Apparel for the Clergy
CUSTOM AND READY MADE
Topcoats, Overcoats, Cassocks, Shirt Fronts, Raincoats, Hats, Collars
Cassocks and Surplices for Altar Boys
GIFT CERTIFICATES AVAILABLE
356 Yonkers Ave. Yonkers, N. Y. GR 6-2235

Cafe Geiger
Air Conditioned
206 East 86th Street (tarp 2 ir 3 Ave.)
Tel. RE 4-4428
Vedėjas: Helmut Volmer
KASDIEN KONCERTA! nuo 4 val. popiet
Puikiausia vokiška virtuvė: pietūs-vakarienė
Užkandžiai iš nuosavos virtuvės

Adolfo SCHRAGERIO
BALDAI
PONAS SCHRAGERIS ASMENISKAI ISSPRENDZIA FINANSINES PROBLEMAS, kada jus jas turite pirkdami naujus baldus.
kurie yra gaunami labai prienamomis kainomis.
Didelis pasirinkimas baldų valgomajam kambariui, salionui — jie yra gaminti labai
Susipažinkite su augstos kokybės baldais, žinomų firmų. Taip pat baldai virtuvei, mat-racai.
Kada jus norite įsigyti gerus ir puikius baldus jus juos gausite pas SCHRAGERI.
1647 Second Avenue, N. Y. C.
Tarp 85 ir 86 gatvės • Tel. RE 7-2850

O KO KO?

Zinios sovietinėse

Pralenkė
Amerikiečiui turistui Maskvo-je vadovas aiškina, kad Sovietų Rusija daro didelę pažangą ir kai kuriose srityse Ameriką jau lenkia. "Bet automobilių Maskvoje aš matau žymiai ma-žiau" — pastebi turistai. "Tai tiesa, bet užtat mes turime dau-giau vietos jiems pastatyti" — pasigiria vadovas.

Apsiliko
Partietis Smolenske uždušęs įbėga į slaptos milicijos būstinę ir skundžiasi: "Man šian-dien iš namų pavogė papūgą". Enkavedistas atsako: "Ne čia pataikė. Mes vagių negaudome. Eik į kriminalinę miliciją". Par-tietis neužleidžia: "Aš ne dėl vagystės. Papūga yra dar atsi-likusi nuo mūsų pažangos. Ji tebekartoja: Valio Stalinas, mū-šų tėvas ir mokytojas. Draugai, tai yra papūgos nuomonė, ne mano!"

Pargrįžo
Molotovui grįžus į Maskvą, vienas užsienietis žurnalistas paklausė, ar jis nesijaučia nes-magiai, vėl atsidūręs rojuje. "Niet, — atsakė Molotovas. — Tamstai kaip krikščioniui turė-tų būti žinoma, kad į rojų grįžtama mirus, o aš, kaip ma-tai, tebesu gyvas".

Išlaisvino
Pragoje buvo nuverstas ir su-naikintas didžiulis paminklas Stalinui. Paminklo padėdėje bu-vo taip pat didžiulis įrašas: "Mūsų išlaisvintojui". Vienas iš čekų pasidžiaugė: "Da-bar mes išlaisvinti nuo išlais-vintojo".

Nuskurdo
Danijoje lankėsi sovietinė ekskursija. Vienas pargrįžęs pa-sakojo, kad sostinė Kopenhaga labai nuskurdus, trūksta žmo-nėm prekių. Kitas kalbėjo, kad jis matė krautuvį languo-se išistas prekių krūvas. "Tai kas, — ginčijo pirmasis. — Bet ar tu matei, kad žmonės prie krautuvių stovėtų eilėje".

Pasigyrė
Lietuvoje "Raudonosios vė-liavos" kolchoze prieš revoliu-cijos šventę buvo soclenktynės. Ataskaitos susirinkime viena moteris vištinkė pasigyrė, kad jos prižiūrimos vištos kasdien padeda po kiaušinių. Kita ne-užsilėdo: "Tai niekai. Mano-sios deda gatavą kiaušiniene".

EDUCATION
GET YOUR HIGH SCHOOL DIPLOMA "EQUIVALENCY"
Prepare during your spare time. For information phone UL 7-4861 or write to The Director
Academy of American Speech 51 7th Ave., B'klyn 17, N. Y.

VISI YRA KVIEČIAMI DALYVAUTI
PRANCIŠKONŲ VIENUOLYNO ĮSIKŪRIMO
BROOKLYNE
DEŠIMTMEČIO MINEJIME
VAKARIENĖ
su turininga programa bus
Gruodžio 10 d.
6 val.
APREIŠKIMO PARAPIJOS
SALEJE, BROOKLYNE
Globoja klebonas kun. N. Pakalnis
Dalyvaujančių skaičių reikalinga žinoti iš anksto, todėl bilietus prašome įsigyti iki gruodžio 1 d. Pranciškonų vienuolyne, Darbininko administracijoje ir pas platintojus

PARK-HILL REALTY
 REAL ESTATE & INSURANCE
 84-17 JAMAICA AVE.
 WOODHAVEN 21, N. Y.
 Virginia 3-1477

Čia Jūs rasite didelį pasirinkimą gražių namų, sklypų, apartamentų ir tai žemiausiomis kainomis. Čia galite visokeriopai apsidrausti; čia valstybinių mokesčių - taksų blankai užpildomi.

ALBERT F. PETERS - Petrauskas

S & G MEAT MARKET
 buvusi
J. MIRONO MAISTO KRAUTUVĖ
 Home-Made Bologna
 ANTANAS VAITKUS, vedėjas
 Papigintomis kainomis priimame užsakymus
 VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS
 Pristato į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius
 We take all orders special price for Weddings and Parties
 340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. — Tel. Stagg 2-4329

WHITE HORSE TAVERN
 baras - restoranas
 PRANAS BRUČAS, savininkas
 86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven 21, N. Y. Tel. Virginia 6-9519
 Salė vestuvėm, susirinkimam ir kitiems pobūviams
 Salėje gali tilpti 100 dalyvių

Lietuviškų produktų:
DUONOS, SŪRIŲ, DESRŲ, SKILANDŽIŲ
PETRO LISAUŠKO
 krautuvė
 64-09 Clinton Avenue, Maspeth 75, N. Y. Tel. TW 4-8087
 Priimami užsakymai vestuvėms ir pobūviams
 Perkant didesniais kiekiais pristatoma į namus nemokamai

Joseph Andrusis - TRAVEL AGENCY - REAL ESTATE - Insurance
HAVEN REALTY
 Kelionių biuras lėktuvais ir laivais. Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pinigų investacijos. • Kasdien nuo 9 iki 9 val. Sekmadieniais popiet 1-5 val.
 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. Tel. VI 7-4477

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA
Silver Bell Baking Co.
 Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms vestuvėms ir pokyliams tortai
 DALIA ir ALBERTAS RADŽIUNAS, sav.
 36-38-40 STAGG ST. BROOKLYN 6, N. Y.
 Telefonas: STagg 2-5938

WINTER GARDEN TAVERN, INC.
 VYTAUTAS BELECKAS
 SAVININKAS
 1883 MADISON STREET
 BROOKLYN 27, N. Y.
 (Ridgewood)
 Tel. EVergreen 2-6440

Salė vestuvėms, ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinomis kainomis.

JUOZO IR IZABELĖS MISIŪNŲ
RAY'S LIQUOR STORE
 Galima gauti įvairiausias rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų. Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.
 103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
 Telefonas: Virginia 3-3544

SACHMATAI

Veda K. Merkis

Meisteris Pov. Tautvaišas laimėjo S. A. lietuvių p-bes, Clevelande, sukuręs 5½-½ tš. (lygiom su inž. A. Nasvyčiu), V. Palčiauskas, Chicago, 4½ tš., Gediminas Sveikauskas, buv. Bostono meisteris ir Kazys Skėma, Michigano meisteris po 4 tš., A. Nasvytis iš Clevelando, A. Zujus, Chicago, V. Zukaitis, Dayton, V. Kutkus, Detroitas ir Algirdas Leonavičius, Bostonas, pakrove po 3 tš., Kazys Merkis ir kitas Bostono jaunuolis Ramūnas Girnius po 2½ tš., P. Salkauskas ir V. Natkevičius, abu iš Chicagos po 2 tš.

Lietuvos Laisvės Avilio pereinamąją dovaną laimėjo P. Tautvaišas (ji įsteigta dr. Bruno Kalvalčio ir prof. Igno Končiaus), V. Palčiauskui dovaną įteikė inž. K. Civinskis, Ged. Sveikauskui — ramūnėnai. Geriausias jaunuolis — A. Leonavičius — L. Bendruomenė. Dr. Nasvytis buvo vyriausias šių p-bių surengime; Rengimo komitetui priklausė dar Astrauskas ir Johansonas.

Šiose p-bėse jaunieji pabrėžė jų pajėgumą, tai Palčiauskas ir Ged. Sveikauskas, Pastarasis įveikė meisterį Skėmą. Neblogai atsisistojo ir 16-mečiai Leonavičius ir Girnius, nors prieš p-bes buvo manyta, kad jiems teks atsidurti paskutiniuosius.

Po p-bių žaibo turnyrą (5 min. partijos) laimėjo Ged. Sveikauskas, sukuręs 5-0, V. Palčiauskas 4 tš., Tautvaišas 2½, K. Skėma 2½, A. Zujus 1 ir V. Kutkus 0. Čia mūsų vyresnio amžiaus šachmatininkai pasiūto gerokai nuvirginti turnyro ir laimėjimus užleido jaunesniems.

Sachmatininkai dėkingi clevelandiečiams už viešnagę ir pirmenybių surengimą.

Sachmatininkai drauge aptarė savo reikalus ir išsirinko šachmatų vadovybę, prie FASKO.

Sekandias S. A. lietuvių šachmatų p-bes surengti greičiausia bus pasiūlyta Torontui.

So. Bostono L. Pil. D-jos šachmatininkai gruodžio 1 d. turės rungtynes su Boylstono klubu pas juos, o gruodžio 8 d. So. Bostono (L. P. D-jo) bus rungtynės su Cambridge II.

Gaprinčaviči (Sov. S-ga), laimėjo moterų turnyrą Jugoslavijoje, sukurusi 12½ tš. iš 15. Gresser ir Lisa Lane (abi iš JAV) baigė antrąjį dušę.

Baltijos Šachmatų Klubu p-bėse New Yorke dalyvauja lietuviai — Adomaitis, Staknys, Šukys ir Trojanas. Latvija yra 9, estų 1; viso 14 pabalietėių.

Po keturių ratų pirmąją Zirnys 4-0. Antroji vietoj seka Staknys 3½-½ (lygiosios prieš Rankį), toliau Berzinš 3-0, Znotinš ir Rankis po 3-1, Pagasts 2½-1½, Laciš 2-1; kiti turi mažiau.

Sekantis ratas įvyks gruodžio 9 d. Mūsų šachmatų: Staknys su Znotinš, Šukys — Adomaitis, Melstrads — Trojanas. Pirmenybės tęsis apie 4 mėn.

Išnuomojamas gražus 4 kambarių butas antrame aukšte, su šildymu ir šiltu vandeniu. Nebrangi nuoma, prie gero Jamaica traukinio susisiekimo. Teirautis Tel. VI 8-5218.

RADIJO PROGRAMOS
 NEW YORKE ir BOSTONE

LIETUVOS ATSIMINIMŲ RADIJO VALANDA
 Direktorius
JOKOBAS J. STUKAS
 WEVD - 1330 kil. 97,9 mg. FM
 New York, N. Y.
 Šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. popiet
 Raštine: 1264 White Street
 Hillside, New Jersey
 Tel. WAverly 6-3325

BOSTONO LIETUVIŲ RADIJO VALANDA
 Vedėjas
JONAS J. ROMANAS, Sr.
 WHIL - 1430 kil. Medford, Mass.
 Sekmadieniais nuo 11 iki 12 vid.

LAISVĖS VARPAS
 Vedėjas
P. VIŠČINIS
 Sekmadieniais 8-9 val. ryte
 AM bangomis 1190 kilociklų
 FM bang. 105,7 megaciklų
 iš
 WKOX, Framingham, Mass.

SENIUSA N. ANGLIJOJE RADIJO PROGRAMA
 Vedėjas
STEP. MINKUS
 Boston, Mass.
 WLYN — 1360 kilocycles
 Sekmadieniais nuo 1-1:30 val. p.p.

MEISTERIS P. TAUTVAIŠAS, SIAURĖS AMERIKOS LIETUVIŲ SACHMATŲ PIRMENYBIŲ NUGALĖTOJAS CLEVELANDE. K. MERKIO PIEŠINYS.

SPORTAS

Sekmadienį futbolą

Šį sekmadienį mūsų pirmoji futbolo komanda žaidžia pirmenybių rungtynes Bushwick HS aikštėje, Irving Ave. ir Putnam Ave. sankryžoje, Ridgewode. LAK priešininku yra West New York SC, kuriam pirmame raunte nežymiai pralaimėta 1:2. Šį kartą reikėtų laukti mūsų pergalės. Rungtynių pradžia 2:30 val.

Rezervinė komanda toje pačioje aikštėje 12:45 žaidžia taurės pirmojo rato rungtynes su DSC Brooklyn, B.

Jauniai 11 val. žaidžia pirmenybių rungtynes su Pfaelzer SC.

Jaunučiai šeštadienį turi pirmenybių rungtynes su Eintracht Oval, Astoria, L. I.

Bavarian SC : LAK 1:0 (1:0)

Nepavyko futbolininkams ir pereitį savaitgalį, nes liko be laimėjimo iš penkerių rungtynių. Šeštadienį mažučiai pralaimėjo ukrainiečiam 0:1, o jaunučiai Eintrachtui 1:7. Sekmadienį pirmoji komanda turėjo nusileisti neblogiem bavaram 0:1. LAK šį kartą žaidė tokios sudėties: Czerė; Henshaw I, Henshaw II; Margaitis, Remėza II, Mizara; Rafos, Budraitis, Remėza I, Klivečka, O'Hara.

Pirmame kėlinyje mūsų šachmatininkai spaudė, bet įvarčių nepasiekė, Remėzai I praleidus eilę gerų progų. Saulės apakintas mažasis Czerė praleido aukštą kamuolį. Kėlinį priešininkas baigė 1:0 savo naudai. Jei antram kėlinyje kas laukė mūsų ofensyvos, tai labai apsvylė. Pradžioje neblogai žaidė gynime broliai Henshaw, pradėjo vedžiotis ir neišmušė kamuolio iš pavojaus zonos. Priekyje Klivečka buvo dengiamas dviejų bavarų gynikų. Kiti puolikai šį kartą buvo labai silpni, visai negalėję palaikyti kamuolio. Dėl to mūsų šachmatininkai kada pereidavo vidurio liniją. Žaidžiama buvo prie mūsų vartų. Gerai,

FESTIVAL RESTAURANT
 40 East 26th Street
 New York 10, N. Y.
 Tel. MU 3-2928
 Savininkas VACYS STEPONIS

NAUJI SKAITYTOJAI

Prel. P. Ragažinskas, prieš grįždamas į Braziliją, užsakė Darbininką S. Lapieniui ir J. Jakučiu, S. Paulo, Brazilijoje. J. Stukas — L. Kaselytei, Chicago, Ill. A. Ambrozaitis — E. Paliuliui, abudu iš Sommerville, Mass. R. J. Valetka prisuntė prenumeratą A. Salas, abudu iš Detroit, Mich. Per Z. Degutį užsisakė A. Pivariūnas, K. Lazinka ir B. Kizauskas, visi iš Chicagos, Ill.

V. Staras užsakė L. Jakubauskui, abudu iš Worcester, Mass. J. Kilkus — M. Buividienei, abi iš Brockton, Mass. A. Peškonis prisuntė A. Svažo ir P. Vederio prenumeratas, visi iš Chicagos. V. Stankauskas užsakė A. Valaičiui, abu iš Clevelando, Ohio. Kariūnas G. Kačilas prisuntė prenumeratas kario A. Brazio, abu iš Ft. Monmouth, N. J., J. Freimanas iš Bridgeville, Mass., užsakė A. Varnui, Sommerville, Mass. J. Jurkus, N. York City — S. Žibui, Sioux City, Iowa, A. Mereckis iš Brockton, Mass., — E. Abramavičiui Vokietijoje. Kun. T. Narbutas — J. Raštikiui, Dayton, Ohio.

Tariame padėkos žodį talkininkam ir sveikiname naujus skaitytojus. Darbininką, kaip kalėdinę dovaną, jau nuo dabar iki 1962 metų pabaigos, galima užsakyti tik už 5 dol. su 1962 metų kalendorium. Visų skaitytojų prašom atkreipti dėmesį į dideles nuolaidas, daromas Kalėdų švenčių proga. Rašyti: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

CAMBRIDGE, MASS.

Lietuvių parapijos metinis banketas lapkr. 5 praėjo sėkmingai. Tik gaila, kad tuo laiku prel. Pr. Juškaitis gulėjo ligoninėje, po operacijos, ir negalėjo tame gražiam bankete dalyvauti. Linkime prel. Pr. Juškaičiui greitai pasveikti. Parapijoje darbuojasi dar vikarai kun. V. Valkavičius ir kun S. Saulėnas.

Mirė Rozalija Freitienė, Barbora Dauksienė, Grasilda Valatkienė (gyv. Arlingtone), Henrikas Karpavičius, Elena Sarnauskaitė, Teresė Čelusionė. Visi palaidoti bažnytinėm apeigom.
 Karš. Patr.

kad kaip liūtas kovėsi Remėza II. Mažiau gavome įvarčių. Priešžaismyje rezervinė taip pat pralaimėjo 0:1 (0:1). Vėl seni negalavimai. Tik pusė komandos žaidžia, o kiti vyrukai stovi ir žiūri. Vienetą šį kartą tempė itin geras dešinysis saugas Kaušyla. Jauniai pirmąsias pirmenybių rungtynes su Eintracht B. baigė 2:2. **Atletas**

RADIJO VALANDELES

LITHUANIAN MELODIES
 DETROIT — WJLB
 1400 banga
 Šeštadieniais 5-5:30 popiet
 Vedėjas Ralph J. Valatka
 15756 Lesure, Detroit 27, Mich.
 BRoadway 3-2224

TĖVYNĖS GARSAI
 HARTFORD WPOP
 1410 klc.
 Sekmadienį — 11-12 val. diena
 Vedėjas J. Petkaitis
 ou Lincoln Street, Hartford, Conn.

BENDRUOMENĖS BALSAS
 PHILADELPHIA WTEL
 860 banga
 Šeštadieniais —
 Vedėjas A. dolfas Gaigalas
 335 Titan St., Philadelphia 47, Pa.
 HOWARD 7-4176

SOPHIE BARCUS
 RADIJO ŠEIMOS PROGRAMOS
 lietuvių kalba:
 Kasdien 10-11 val. r.; šešt. - sekm. 8:30-9:30 val. r.; Lietuviškos vakarųskos pirmadieniais 7-8 val. vak.
 Anglų kalba: kasdien 7-7:30 v. v.
 Radijo stotis WOPA, Oak Park, Ill.
 A.M. 1490 kiloc.; F.M. 102,7 megac.

Norite geros — meniškios fotografijos

PORTRETO, ŠEIMOS, VAIKU įvairių progų — vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir pan. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys
VYT. MAŽELIS
 422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
 Tel. HYacint 7-4677

HOLY LIGHT
 BAZNYTINIŲ ŽVAKIŲ DIRBTUVĖ
 RELIGIOUS CANDLES OF EVERY DESCRIPTION
 Sav. B. KUČINSKAS
 35 So. 8th Street . . . . . Brooklyn 11, N. Y.
 EVergreen 7-2155 . . . . . Resid. ILLinois 8-7118

Tel.: APplegate 7-0349 . . . . . Sav. V. ZELENIS
BANGA TELEVISION
 34-23 FULTON STREET . . . . . BROOKLYN 8, N. Y.
NAUDOKITĖS PROGA!
 • Fedders (geriausias rūšies) oro vėsin tuval, žemiau sezono kainos
 • 40% nuolaidos vokiškiems Blaupunkt radio bei stereo HI-FI aparatams
 • Dideli atpigūnimai aukščiausiais įvertintoms Admiral ir Motorola 23 inčių televizijoms, bei stereo HI-FI
 Nemokamai dovanos su kiekvienu pirkiniumi
 Televizijos, HI-FI bei vokiškų aparatų taisyimas atliekamas RCA kvalifikuoto techniko
 Darbo valandos: kasdien iki 7 val. vak.; penktad. iki 9 val. vak.

Namų pardavimo bei apdraudimo reikalais kreipkitės
INSURANCE - REAL ESTATE
JOHN ORMAN AGENCY
 110-04 Jamaica Avenue . . . . . Richmond Hill 18, N. Y.
 Tel. Virginia 6-1800

REPUBLIC
Liquor Store, Inc.,
 322 Union Ave. . . . . Brooklyn 11, N. Y.
 Tel.: EV 7-2089
JURGIS J. JOKUBAITIS,
 Manager
 Didelis pasirinkimas įvairių vynu, degtinių, konjakų, midų šventėms bei kitokioms progoms

ROMAN FUNERAL CHAPEL
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
CHARLES J. RAMANAUSKAS
 1113 Mt. Vernon St. . . . . Philadelphia 23, Pa.
 POplar 5-4110

CARROL FUNERAL HOME, Inc.
 PETRAS KARALIUS, savininkas
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS IR BALZAMUOTOJAS
 74 Providence Street
 WORCESTER, MASS
 PL 4-6757 . . . . . PL 4-1165

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS, jaunas ir puikus lietuvis — naujose patalpose — skausmo valandoje suteikia puikų patarnavimą
Edward A. Zigas FUNERAL HOME
 540 East Street, New Britain, Conn.
 Tel.: BA 9-2242 — 9-9336
 Aptarnauja NEW BRITAIN, WATERBURY ir HARTFORD, Conn.

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKI & EVANS
 6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
 RRepublic 7-8600 . . . . . RRepublic 7-8601

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJIENOS

Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas

Lietuvos karių Ramovė lapkričio 25 Apreiškimo parapijos salėje sprenė kariuomenės šventės minėjimą. Kalbą pasakė prel. J. Balkūnas, prisiminęs Lietuvos nepriklausomybės kūrimosi laikus, sustodamas ties dabarties aktualijomis. Meninėje programoje pirmą kartą New Yorko visuomenei pasirodė vyrų oktetas, vadovaujamas Alekso Mrozinsko. Padainavo keletą kariškų ir lengvesnės nuotaikos dainų. Oktetas savo balsine medžiaga ir dainų išpildymu padarė gražų išpūdį. Nuotaikingai pašoko ir tautinių šokių grupė, vadovaujama J. Matulaitienės. Akordeonu grojo V. Strolia. E. Liogys paskaitė progai pritaikytą eilėraščių. Programai vadovavo J. Rūtenis. Po programos buvo šokiai ir vaišės.

Julius Jodelė, iš Los Angeles, buvo atvykęs į New Yorką, apsilankė Darbininko redakcijoje ir papasakojo apie lietuvių veiklą ir Kuchel - Lipscomb komiteto darbus. Inž. J. Jodelė dirba kosminės erdvės tyrinėjimo darba ir drauge uoliai reiškiasi lietuvių visuomeninėje veikloje. Pirmininkauja Los Angeles Alto skyriui.

Katalikų Federacijos New Yorko — New Jersey apskrities susirinkimas šaukiamas gruodžio 8, penktadienį, 8 val. vakare, Apreiškimo par. salėje. Visų šios apskrities katalikiškų organizacijų atstovai bei nariai prašomi dalyvauti. Apskrities seimelis numatomas šaukti ateinančių metų kovo pradžioje. Susirinkime bus aptarta seimelio programa.

Fraternitas Lituanica, lietuvių gydytojų korporacijos, 53-asis metinis suvažiavimas šaukiamas sekmadienį, gruodžio 3, dr. Vyt. Damijoniaičio bute, Poughkeepsie, N. Y. Suvažiavimas prasidės pamaldomis už mirusius ir žuvusius korporacijos narius. Po to bus posėdis ir draugiškas pobūvis korporantų su šeimomis.

Dispensą nuo pasninko ir susilaikymo nuo mėsos Brooklyno vyskupas suteikė visiems šios vyskupijos katalikams ketvirtadienį, gruodžio 7, Nekalto Prasidėjimo šventės vigilijoje, ir penktadienį, gruodžio 8, šventėje.

Reikalinga šeiminiškė klebonijoje. Skambinti telef. AL 5-2648, New York City.

New Yorko Balfo vajas

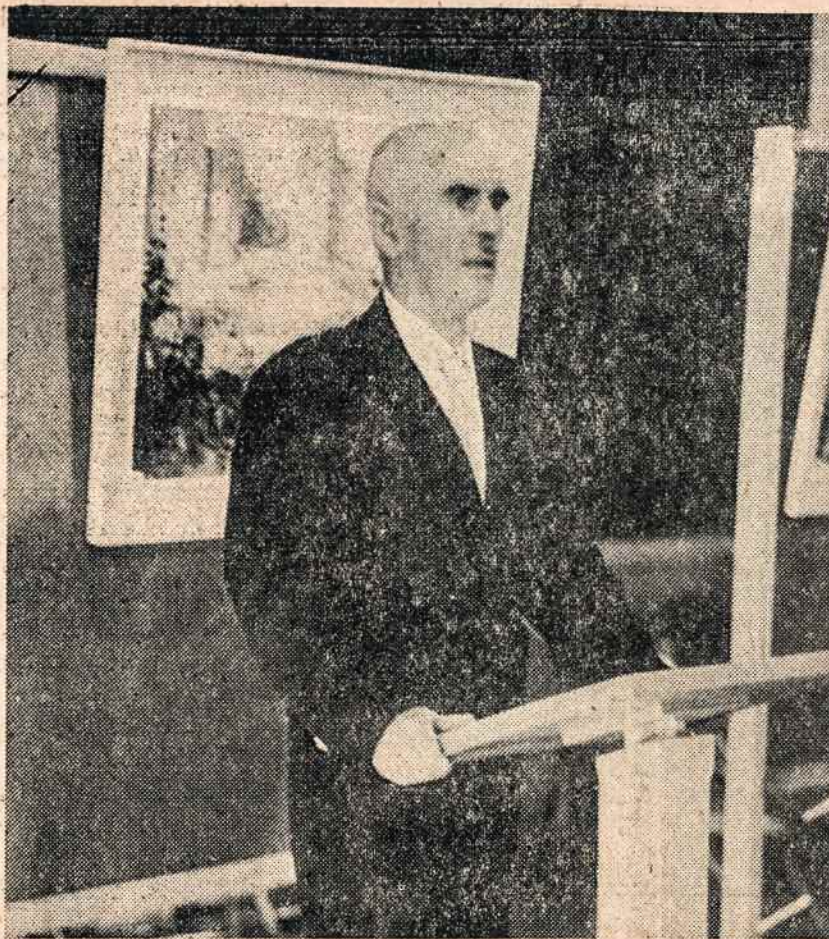
Per 20 New Yorko Balfo vajas dienų atsiliepė 204 aukotojai, prisiūsdami 1,938.40 dolerių aukų. Vajaus komitetas lapkričio 30 išsiuntinėjo neatsiliepusiems pakartotinus prašymus ir kvieslius į Balfo parengimą, kuris bus sekmadienį, gruodžio 3.

Lapkričio mėn. Balfo Centras gavo 4,381 sv. rūbų ir kelias dežes knygų. Daugiausia rūbų (1,180 sv.) atvežė balfininkai iš Baltimorės. Kun. P. Totoraitis iš Newarko, N. J., savo asmeniška mašina vienu kartu atvežė net 540 sv. Daug rūbų pristatė ir Brooklyno liet. kat. parapijos. Prel. J. Balkūnas iš Atsimainymo parapijos pats asmeniškai atvežė į Balfo Centrą parapičių dovanas, o vajui aukas renka visą mėnesį bažnyčioje — specialioje aukų dėžutėje.

Angelių Karalienės parapijos choro koncertas buvo lapkričio 26, sekmadienį, parapijos salėje. Programą išpildė parapijos choras, vadovaujamas Mykolo Liuberskio. Akomponavo Aleksas Mrozinskas. Be to, dar dalyvavo du magikai, užpildė programą apie valandą. Aktorius Vitalis Žukauskas papasakojo pritaikytos humoristikos. Kalbą pasakė parapijos klebonas kun. J. Aleksiusas. Žmonių buvo prisirinkę pilna salė.

Balfo vajas parengimas bus gruodžio 3, sekmadienį, 5 val. popiet Franklin Lane High School salėje. Programoje dalyvauja rašytojas humoristas Antanas Gustaitis iš Bostono ir operetės choras, vedamas Mykolo Cibo. Salomėja Narkelūnaitė parodys filmą, kurį padarė šią vasarą lankydamosi Lietuvoje. Salė yra Jamaica Ave. ir Dexter Court kampas. Važiuojant BMT Jamaica linija, išlipti Elderts Lane stotyje.

Kun. Petras Urbaitis, SDB, saleziečių įstaigos Italijoje dviasios tėvas ir gimnazijos mokytojas, keturis mėnesius praleidęs Amerikos kontinente, lapkričio 29 išvyko pro New Yorką į Italiją. Ta proga aplankė pranciškonų vienuolyną ir Darbininko redakciją. Du mėnesius lankė lietuvių kolonijas JAV, or ganizuodamas finansinę paramą saleziečių gimnazijai, o kitus du mėnesius lankė Pietų Amerikos lietuvių kolonijose gyvenančius artimuosius. Saleziečių gimnazijoje mokosi 50 mokinių, dirba 6 kunigai ir keletas brolių. JAV ir Kanadoje dirba 4 kunigai saleziečiai, o Lietuvoje dar esą apie 10 saleziečių kunigų, kurie dirba parapijose pastoracinį darbą. Saleziečių įstaigos adresas: Instituto Salesiano Lituano, Castelnuovo Don Bosco (Asti), Italy.

DAIL. J. PAUTIENIUS. Nuotr. V. Maželio.

Dail. J. Pautieniaus paroda

Lapkričio 26 Apreiškimo parapijos salėje atidaryta dail. Juozo Pautieniaus kūrinių paroda: Išstatyta dešimties metų būdingesni kūrinių. Daugiausia kūrinių iš paskutinių kūrybos metų. Parodą rengė ir globoja LB New Yorko apygarda, kurios pirmininkas A. Mačeika atidarant pasakė kalbą.

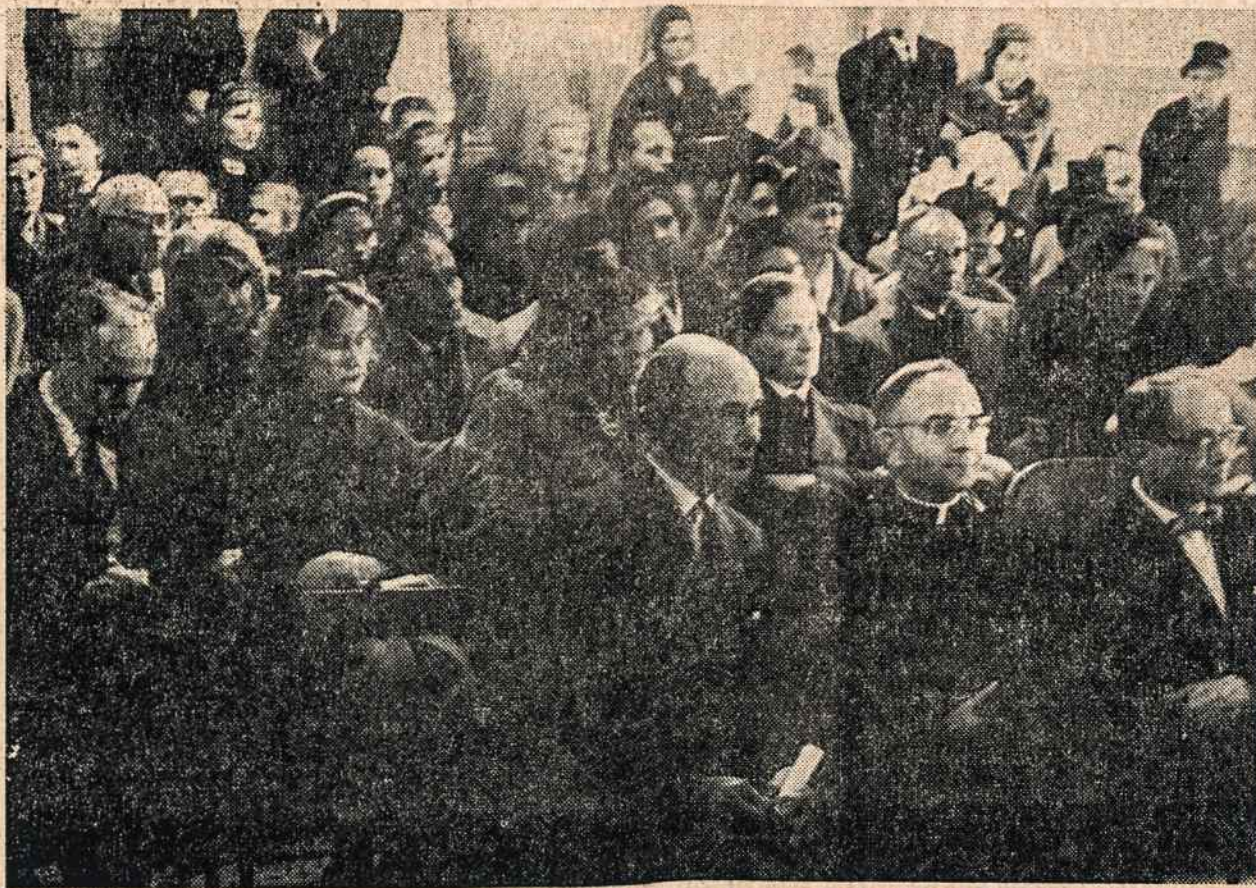
Pranas Naujokaitis, Lietuvių Rašytojų Draugijos vicepirmininkas, valdybos išrinktas pirmininku vietoj mirusio Juozo Tysliavos. Naują valdybą norima sudaryti Los Angeles mieste. Dabar rengiamasi korespondenciniam rinkimam. Be to, vienas iš didžiausių senos valdybos rūpesčių yra sutelkti pinigų metinei draugijos premijai.

Balfo centro valdybos posėdis įvyko lapkričio 28. Nutarta gruodžio 16 New Yorke sušaukti Balfo direktorių suvažiavimą, kuris studijuos šalpa Vokietijoje ir Balfo skyrių veiklą Amerikoje.

Dar kalbėjo P. Jurkus, apibūdinamas dailininko kūryba, pats dail. J. Pautienius ir kultūros tarybos pirmininkas A. Dimas. Žmonių buvo susirinkę gana daug. Iki vakaro paroda aplankė apie 200. Atsilankė ir dailininkai A. Galdikas, V. K. Jonynas, R. Viesulas, R. Ingelevičienė, A. Kairys, J. Juodis, latvių dailininkas Walter Liepinš. Parodos lankytojai pirmąją dieną nupirko 8 paveikslus. Paroda bus atidaryta šį savaitgalį — šeštadienį ir sekmadienį nuo 10 v. r. iki 8 v. v.

Alg. Kezio, S. J. ir B. Marikaicio, S. J., parašyti knygai "Mišios" išleisti New Yorke surinkta 465.10 dol. aukų. Visiems aukotojam nuširdžiai dėkojama.

Cepelinų vakaras ruošiamas Atletų Klubu salėje šį šeštadienį, gruodžio 8 d., 8 val. vak. Ruošia Lietuvių Atletų Klubas. Bus galima gauti cepelinų vakariene. Gros Starolio orkestras

PUBLIKA DAIL. J. PAUTIENIAUS parodos atidaryme. Nuotr. V. Maželio.

BOSTONO ŽINIOS

Baltijos koncertų serijoje lapkričio 24 Jordano salėje dainavo solistas Arnoldas Voketaitis. Dainininkas yra gimęs ir užaugęs Amerikoje, bet gana gerai moka lietuviškai. Savo programoje padainavo ir tris lietuviškas daineles. Klausytojų buvo nemažai, bet daugiausia tie, kuriuos matom visuose lietuviškuose kultūrinuose rengimuose. Vieno mūsų žymaus muziko žodžiais, "Arnoldas Voketaitis savo balsą valdo kaip klusniausią irankį. Jo balsas išlavintas vispusiškai". Vienas iš Bostono dienraščių (Boston Herald) muzikiniame skyriuje labai gražiai įvertino solistą Arnoldą Voketaitį, turintį gražų ir klusnų išlavintą balsą bass-baritoną.

Nekalto Prasidėjimo šventėje mišios šv. Petro bažnyčioje bus 6, 6:30, 7, 7:30, 8, 9, ir 10 val. ryte ir 7:30 val. vak. Parapijos koplyčioje — 6 ir 7 val. ryte.

Balfo skyrius renka vartotus drabužius ir avalynę nuo lapkričio 20 d. iki gruodžio 20. Sunešti į V. Stelmoko įstaiga, 339 W. Broadway, So. Bostone, Mass.

Bostono lietuvių mišrus choras ateinantį šeštadienį, gruodžio 2 d. 7 val. vakare lietuvių piliečių d-jos didžiojoje salėje ruošia Valsų vakarą. Programoje: penki Johann Strausso valsai: Vienos gyvenimas, Mėlynasis Dunojus, Vynas, moterys ir dainos, Menininko gyvenimas, Vienos miško pasaka. Visus šiuos valsus išpildys choras, vadovaujamas muz. Juliaus Gaidelio. Po koncerto bus šokiai, grojant šmito orkestrui. Šeimininkės bus paruošusios skanaus maisto, veiks turtingas bufetas. Įėjimas 1:50 dol.

Dr. Juozas Leimonas persikėlė į naują butą: 23 Thomas Park, So. Boston, Mass.

Kariuomenės šventės minėjimas bus gruodžio 3. Pamaldos už žuvusius karius ir visus kovojusius už Lietuvos laisvę šv. Petro bažnyčioje bus 10 val. Paskaitą tautininkų namuose 3:30 val. popiet skaitys dr. Vytautas Čepas.

Nukryžiuotojo Jėzaus seserų skyrius gruodžio 2 d. 7:30 val. vak. šv. Petro parapijos salėje rengia Whist ir Blitz Party. Pelnas skiriamas seserų koplyčios statybai Brocktone, Mass.

Kūčių stalui paplotėliai gaudami sekmadieniais po kiekvienų mišių parapijos salėje ir salėje prie E. 7-tos gatvės. Kitu laiku — parapijos klebonijoje.

Parapinės mokyklos mokinių kalėdinis parengimas bus gruodžio 10 d. 3 val. popiet Thomas parko aukštesnės mokyklos salėje.

Mirusieji. Po gedulingų šv. Petro parapijos bažnyčioje pamaldų palaidoti:

Adelė Berg - Korlanskaitė (lapkričio 10) 42 m. Velionė gyv. 41 Brooklyn St. Dorchester. Palaidota Dedham kapinėse.

Austazijus Virginavičius (lapkričio 11) 81 m. Velionis gyveno 60 Crescent Ave., Dorchester. Nuliūdime paliko dukterį ir 3 sūnus. Palaidotas N. Kalvarijos kapinėse.

Marijona Nevierienė (lapkričio 15) 72 m. Velionė gyveno 3847 Washington St., Roslindale. Nuliūdime paliko 3 dukteris ir 2 sūnus. Palaidota N. Kalvarijos kapinėse.

Julė Janulevičienė (lapkričio 22) Cedrus Ave., Roslindale. Nuliūdime paliko dukterį, sūnų, dvi seseris ir brolių. Palaidota N. Kalvarijos kapinėse.

Arnestas Naudžlūnas (lapkričio 24) 37 m. Velionis gyveno 44 Crescent Ave., Dorchester. Nuliūdime paliko žmoną, 4 vaikus, 2 seseris ir 3 brolius, iš kurių du yra kunigai ir 1 sesuo vienuolė kazimierietė. Palaidotas N. Kalvarijos kapinėse.

Agota Supranavičienė (lapkričio 25) 63 m. Velionė gyveno 19 Maida Ter., Corchester. Nuliūdime paliko vyrą, vieną dukterį, 2 sūnus, 3 seseris ir brolių. Palaidota N. Kalvarijos kapinėse.

Liudovika Bernatavičienė, 52 m. (lapkričio 27). Velionė gyveno 171 M St., So. Bostone. Nuliūdime paliko vyrą, tėvą, seserį ir du brolius. Palaidota N. Kalvarijos kapinėse.

Tomas Žurinskas (lapkričio 30) 73 m. Velionis gyveno 602 Adams St., Dorchester. Nuliūdime paliko žmoną ir dukterį. Palaidotas N. Kalvarijos kapinėse.

Rochester, N. Y., lapkričio 28 d. automobilio užmušta Salomėja Puodelienė, ryte einanti į darbą skersai gatvę. Prieš 5 metus gyveno So. Bostone. Liko 2 dukterys: Dalia Susilienė ir Danutė Masiulienė, gyv. Rochester, o brolis Jonas Brunotas gyvena So. Bostone. (ž.)

YUcon 8-8310
atidaryta iki vidurnakties
Continental Delicatessen
George Kopping
importuoti ir vietiniai skanėstai
namie gamintos salotos
šviežia rūkyta žuvis
1655 Second Avenue
(kampas 86th Street)
New York 28, N. Y.

Didžiausias pasirinkimas
New Yorke
VOKIŠKŲ Hi-Fi
GRUNDIG • BLAUPUNKT
SABA • TELEFUNKEN
Vokiečių meistrų patarnavimas.
Atidara nuo 9:30 ryto iki 7 val. vak. • Mūsų įstaigoje nemokamai gausit trumpų bangų radio programas.
German Hi-Fi Center
1574 3rd Avenue (88 Street)
N. Y. City — AT 9-6609

WILLIAM J. DRAKE — DRAGŪNAS ADVOKATAS
84 - 14 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N. Y.
Tel.: Hickory 1-5220

Prieinamausiomis kainomis su labai gerom išsimokėjimo sąlygom ir pristatymu į vietą iš ONOS IVAŠKIENĖS
BALDŲ KRAUTUVĖS
galima gauti butui moderniški baldai, įvairios lempos, vaikam lovutės, virtuvės reikmenys ir k.
LITHUANIAN FURNITURE CO.
366 West Broadway,
So. Boston 27, Mass.
Off. Tel.: AN 8-4618
Res.: AN 8-5961

Krautuvėje galima gauti DARBININKA, pratęsti prenumerata arba užsisakyti naujai.
LAIDUJIMO DIREKTORIAI
Tel. EVergreen 7-4335
STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNIŠKA KOPLYČIA
423 METROPOLITAN AVE.
BROOKLYN, N. Y.

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
(BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. BALLAS — Directorius
ALB. BALTRONAS - BALTON
— Reikalų Vedėjas
660 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS BALSAMUOTOJAS
231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS - Šalinskas
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
WOODHAVEN, N. Y.
Sutelkiam garbingas laidotuves
Koplyčios nemokamai visose
miesto dalyse; veikia ventilacija
Tel. Virginia 7-4499

VAITKUS FUNERAL HOME
197 WEBSTER Ave.
PRANAS WAITKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
ir BALSAMUOTOJAS
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šer-
menims dykai. Aptarnauja Cam-
bridge ir Bostono kolonijas žem-
iausiomis kainomis. Kainos tos
pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

Maloniai kviečiame į
BALFO VAJAUS PARENGIMĄ
sekmadienį, gruodžio 3 d.
5 val. vak.
FRANKLIN K. LANE HIGH SCHOOL AUDITORIJOJ
Programoje
Rašytojas humoristas ANTANAS GUSTAITIS,
OPERETES CHORAS, vedamas Mykolo Cibo,
Filmas iš LIETUVOS, Salomėjos Narkelūnaitės.
Bilieto kaina \$2.50
Salės antrašas: Jamaica Avenue ir Dexter Court kampas;
Važiuojant Jamaica elevated linija, išlipti Elderts Lane stotyje.
Savo atsilankymu paremsite Sibire ir kitur vargstančius
lietuvius
BALFO VAJAUS KOMITETAS

WAGNER THEATER
110 Wyckoff Ave., prie DeKalb Ave.
Brooklyn-Ridgewood, tel. VA 1-2613
Kasa atidara: Penktadieniais 6 val. p.p.
Šeštadieniais iki filmo pabaigos
Trečiadieniais — 12 val. dienos
Penktadienį, gruodžio 1, iki —
Trečiadienio, gruodžio 6, 1961
Pirmą kartą Brooklyne spalvota
filma
"VON DER LIEBE BESIEGT"
Vaidina: Marianne Hold, Wolfgang
Preiss, Fritz Tillmann, R. Freytag
Priedinė filma
"Ich denke oft an Pirochka"
Ir naujausia Vokietijos savait. apžvalga
86th CASINO THEATRE
210 East 86th St. • REgent 4-0257
New York, N. Y. BU 8-0561
Penktadienį, gruodžio 1, iki —
Ketvirtadienio, gruodžio 7, 1961
Pirmą kartą New Yorke
spalvota filma
"MEIN SCHATZ KOMM MIT
ANS BLAUE MEER"
Vaidina: J. Fuchsberger, Christine
Görner, R. Ewert, H. Juhnke ir kt.
Priedinė filma:
"Ewiger Walzer"
Ir naujausia Vokietijos savait. apžvalga

Šių metų gruodžio mėn. 16 dieną, šeštadienį
rengiamas
Žodžio ir muzikos vakaras
skiriamas pagerbti žuvusiems
J. AUDENAITEI, J. JAKS-TYRIUI ir A. SKĖMAI
programoje dalyvauja:
DR. HENRIKAS NAGYS — paskaita
HENRIKAS KACINSKAS — prozos ir poezijos ištraukos
ELENA KUPREVIČIŪTĖ — smuiko solo
akomponuojant Aleksui Mrozinskui
Vakaras įvyks
CARNEGIE ENDOWMENT SALĖJE
345 E. 46th STREET, MANHATTAN, N. Y.
Pradžia 8 val. vakaro • Įžanga — \$2.50; moksleiviams — \$1.50
Visus maloniai kviečia atsilankyti
RENGIMO KOMITETAS